

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I, Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per 934—1938.
Trib. Timisoara.
Redactor resp.: Dr. VÁRNAY ELEMÉR

TANÍTÓ PÉLDA

Minden újságolvasó előtt ismeretes a bányászati Varga Jozefin esete. A kiváló énekhanggal megáldott úrilány, aki Kolozsvárott elvégezte a Magyar Zenekonzervatóriumot, levéiben Hitler német vezérkancellárhoz folyamodott. Kérte benne, venné pártfogásába, mert nagy hivatást érez magában s így tovább szeretne tanulni, hogy énekhangját teljes mértékben kiművelhesse.

Hitler magánírodája nem dobta papirkosárba a kérés levelet, hanem alapos kivizsgálás után, amelynek egyik lényeges kérdő-pontja Varga Jozefin származása volt, a vezérkancellár elé terjesztette az ügyet, aki kedvezően döntött, a kis, tehetséges, német származású, elmagyarosodott, de a német népközösségbe visszatérni óhajtó leányka hóna alá nyúlt, hogy fölsegítse a művészet fenséges útjára, hol a németiség szellemi erejét is öregbíteni fogja. Megemlítésre méltó még: a művésznövendék berlini ott tartózkodásának költségeit a Birodalom viseli...

Nemkülönben ismeretes még, hogy a birodalmi németiség most másfelé is ugyancsak el van foglalva. Miközben megszemélyesítője, Hitler vezérkancellár megragadta Varga Jozefin sorsát s egy magasan ívelő, biztos pálya-útra helyezte, a többiek között háborút is visel, még pedig a föld két leghatalmasabb birodalma ellen vív élet-halál harcot.

És mégis volt lelki ereje foglalkozni a kis Jozefin aprócska dolgával!

Írhattam volna ezt is: „volt ideje“, vagy „volt kedve“, de mégis a döntő cselekedetben nem a véghezvitel és az eredmény a figyelemre méltó, hanem az erő. Az, hogy ember által eddig alig viselt felelősség mellett, rengeteg ezerirányú és szálú dolgai közepette, a lét és nemlét közös határán menetelve, Hitler egy kis ember reménytelen sorsát tudja, akarja intézni!

Talán inkább nagy, a legnagyobb ügyek egyike és amikor a vezérkancellár úgy intézkedett, hogy a visszánémetesedni akaró Varga Jozefin a német fővárosban tanuljon tovább, akkor tulajdonképpen az össznémetiség keze nyúlt ki s egy biztos és erővel teljes mozdulattal birtokba vette őt s beiktatta a nagy német fizikai és szellemi közösségbe. És Varga Jozefin, akit egyik felmenőjén keresztül annak idején megnyert a magyarság, most egy csodálatosan önzertelen és öntudatos népi politika következtében kiesett a közösségünkéből.

Erdemes ezen gondolkodni.

A kis Varga Jozefin aprócska ügye egy hatalmas eszme felvillanása. Fényénél őrési szellem-gépezet belsejébe látunk, a német nagyság és teljesség kimunkálásának műhelyébe. Egy példáját vesszük tudomásul annak, hogy miként vonzza a nagy német delej magához azokat is, akik testéről egykoron leszakadtak. A sok tízmillió tömeg vonzásának titka nem lőként nagysága, hanem a fentebb említett eszme, amelynek szavakban való kifejezése ez a rövid programponthoz lehetne: „Minden csepp német vér enyém és eszerint cselekszem!“

Ez a programponthoz egyszersmind lerögzít egy fontos elvet is: Nem vizsgálom, mérlegelem, vajjon hány csepp német vér van a testedben. Van! S nekem ez teljesen elegendő. Segítek, hogy haza kerülj!

Tudjuk, ugyanezt a gyökeres felfogást vallja a német közszellem reprezentánsa, az ú. n. asszimilánsokkal szemben is. Ha valaki lélekben németté vált, tudomásul veszi, magához tartozónak ismeri, mert a német föld, lélek és szellem hódítását látja benne.

Nekünk, magyaroknak, e megállapításoknál tovább is érdemes gondolkodni azon, ami az igen

Belgrád döntött: A Balkán nem sodródik bele a háboruba!

Hét évre meghosszabbították a Balkán-szövetség egyezményét változatlan semlegességgel, minden hadviselő államnak egyformán szállítanak. A külügyminiszterek a sajtó részére adott nyilatkozatukban ismertették a megbeszélések anyagát és a jövő célkitűzéseket

Külföldön jó hatást keltett a belgrádi határozat

Belgrádból jelentik: Vasárnap délután 6 órakor a külföldi lapok tudósítói összegyűltek a külügyminisztérium palotájában, ahol az alanti hivatalos nyilatkozatot olvasták fel előttük:

A Balkán-szövetség állandó tanácsa február 2., 3. és 4-én megbeszélést tartott Belgrádban. Görögországot Metaxas miniszterelnök és külügyminiszter, Romániát Grigore Gafencu külügyminiszter, Jugoszláviát Cinczár Markovic külügyminiszter és Törökországot Sukru Saraciegli külügyminiszter képviselte. A megbeszélések a kölcsönös bizalom és baráti együttérzés légkörében folytak le és az alanti megállapításokat eredményezték:

1. A négy szövetséges állam közös érdeke, hogy a békét, a rendet és a biztonságot Délkelet-Európában fenntartsák.
2. A leghatározottabban folytatják békés politikájukat és a jelenlegi európai konfliktusban továbbra is fenntartják eddigi álláspontjukat, hogy Európa ezen részét megőrizzék a háboru berzalmaitól.
3. Egységesek maradnak a szövetséges

Gafencu: Nyugalommal és megértéssel dolgoztunk...

A kiadott közös nyilatkozat felolvasása után Grigore Gafencu az alanti nyilatkozatot tette az újságírók előtt:

— E nyilatkozathoz nincs semmi hozzátenni valóm, mert ez mindent magában foglal. Felfogásomat, céljaimat és módszereimet a Balkán-szövetségre vonatkozólag hallhatták beszédeimben. Mint volt újságíró, mindig bizonyos hivatásbeli kötelességet érzek és örömmel ragadom meg

tehetséges Varga-leány esete mögött van. A mi sorainkból idők folyamán sokan távoztak el szám, szellem, vagy szerint fogyasztván testünket. Igaz, jöttek is szép számmal a századok viharaiiban megritkult nemzetet gyarapítani. Ez a kettős folyamat: vérvesszeség és vérszaporodás, mindenütt megvan. A legnagyobb vérekeverő, az idő, szakadatlanul végzi többnyire csendes munkáját, szinte észrevétlenül. Keveset lehet ellene tenni, mert kiszolgálói a kultúra, a magánérdek, stb. lassú, de rendkívül szívós erők.

Az a német magatartás azonban, ami a Varga Jozefin esetében hirtelen elébünk pattant, arra készíthet bennünket, magyarokat, hogy megkérdezzük magunktól: tartjuk-e erősen az egy szellemiség és az egy áhitat kötelékét?!

államok, hogy saját céljaikat kövessék és hogy megőrizzék a függetlenséget és nemzeti területeikre irányuló jogait, anélkül azonban, hogy a szövetség bárki ellen is irányulna.

4. Őszintén kívánják, hogy a szomszéd államokkal továbbra is fenntartsák és fejlesszék baráti összeköttetéseiket a megértés és a békés együttműködés szellemében.

5. A Balkán államok közötti gazdasági és közlekedési összeköttetés kifejlesztése feltétlenül szükséges lévén, olyan szervezet létesül, amely a Balkán-szövetség államain belül a kereskedelmi forgalom kifejlesztését célozza.

6. A Balkán-szövetségi egyezményt 1940 február 9-iki kezdettől további hét esztendőre meghosszabbítják.

7. A négy szövetséges állam külügyminiszterei a legszorosabb együttműködést tartják fenn a szövetség legközelebbi tanácsüléséig, amely 1941 februárjában lesz Athénban.

Kelt 1940. február 4.

(Rador.)

az alkalmat, hogy megcáfoljam azokat a szenzációs híreket, amelyeket megbeszéléseinkkel kapcsolatban terjesztettek. Bizonyos idegesség nyilatkozik meg mindig, ha ennyi neves újságíró gyűl össze, de közölhetem, hogy ez az idegesség megbeszéléseink során bennünket nem hatott át. A legteljesebb nyugalommal és a legteljesebb megértéssel dolgoztunk. Biztos vagyok abban, hogy a most önökkel közölt eredmények

Eszünk és szívünk megtartja-e a régi jelmondat értelmét: „Mindenki magyar, aki magyarnak érzi és mondja magát?“

Mi, kisebbségben élő magyarok, azt tartjuk, hogy nem kell a másé, de a magunk szellem- és lélekállományát meg akarjuk tartani és őrizni kívánjuk. És a magyar vércseppeket senkiben sem számláljuk meg.

A Németh Lászlói „mély magyarság“, „hig magyarság“, „jött magyarság“ elméletével szemben helyesen állapítja meg Joó Tibor a Budapesten megjeleő Protestáns Szemlében: „ezek az új jelszavak olyan öncsonkítást hajtának végre, aminőt eddig soha senki.“

A mi kisebbségi sorainkat a magyar érzés töretlen szelleme fogja át és azt nem törheti meg semmiféle divatos jelszó! Bérczy Lajos.

JEGYZETT MÁR HADFELSZERELÉSI BONT?

alapján országaik közvéleménye előtt érzékelteni fogják azokat az őszinte erőfeszítéseket, amelyek áthatottak bennünket, hogy a béke és a konszolidáció művét továbbra is fenntarthassuk. Az önök támogatásáért őszinte köszönetemet fejezem ki. E három nap alatt, amit együtt töltöttünk, külügyminiszter kollégáimmal, megállapítottuk, hogy továbbra is egységesek

Három külügyminiszter nagyfontosságú nyilatkozata

Gafencu román külügyminiszter nyilatkozata után a Balkán-szövetség három külügyminisztere rövid nyilatkozatot tett.

METAXAS

nyilatkozata ezeket tartalmazza:

— Belgrád ismét a megszokott udvariassággal és vendégszeretettel fogadott bennünket! Önöket kérem fel arra, hogy fejezzék ki Belgrád és a jugoszláv állam lakosságának őszinte és meleg köszönetemet. Rendkívül örülök annak, hogy eleget tehetek a miniszterelnök meghívásának és meglátogathatom Nis városát, ahol alkalmam nyílik majd meggyőződni arról, hogy barátomnak, Cvetkovics miniszterelnöknek vezetése mellett milyen nagy előrelépés történt minden téren. Azt hiszem nincs szükség még egyszer hangsúlyozni azt, hogy közös munkánkat a legőszintébb baráti légkörben fejeztük be.

A most elhangzott nyilatkozat, valamint az ezt megelőző pohárköszöntők megvilágítják gyümölcsöző eredményét. A mi együttműködésünk és szolidaritásunk biztos záloga annak, hogy Európa ezen részén a béke meg lesz védelmezve.

SARACIOGLU

beszéde így hangzik:

— Mint a török köztársaság külügyminisztere, rendkívül örvendok, hogy a Balkán-szövetség állandó tanácsának 8-ik ülése ilyen kitünő eredménnyel végződött. Jugoszlávia szép fővárosában a sajtó képviselői előtt az események fogaatagában nem hagyhatom megemlékezés nélkül a Balkán-szövetség két nagy megalapítójának, Sándor királynak és Ataturk köztársasági elnöknek érdemeit. A Balkán-szövetség megalakítása óta hat év telt el és megállapíthatjuk, hogy fényes eredményeket értünk el. A Balkán azelőtt klasszikus példája volt a tüzfészkeknek és ha összehasonlítjuk a Balkán helyzetét a civilizált Európa többi részeinek helyzetével, megállapíthatjuk, hogy

a békesség sohasem nagyobb, mint itt, ami az egységnek, a bölcs elővigyázatnak és az óvatos politikának eredménye. Ezek azok a tények, amelyek megőrizték országaink népei számára a nyugalmat.

— Le kell szögeznem, hogy e nagy építőmunka csak ez által vált lehetővé, mert a kartársaim megértő szelleme nagyban hozzájárult Európa e részének biztonságához.

SZINCZÁR MARKOVICS

külügyminiszter a következőket mondotta:

— Azt hiszem, nincs szükségem annak hangoztatására, hogy önök valamennyien tanui voltak a jugoszláv főváros örömeinek, hogy falai között fogadhatta a baráti országok e kitünő képviselőit. A külföldi közvélemény képviselői szerepében Önöknek alkalmuk nyílik arra, hogy megállapítsák, miszerint a Balkánon és a Dunamedencében kitünő eredményeket hozott a Balkán-szövetség állandó tanácsának ülése. Most, amikor az állandó tanács ülészaka befejeződött, feltétlenül hangsúlyozni kívánom, hogy

a legnagyobb harmóniában és bizalommal fejezzük be munkánkat.

Köszönetet mondok kitünő barátomnak és kartársamnak, Grigore Gafencunak, aki elnöki minőségében a legnagyobb hozzáértéssel vezette a munkát. De köszönetet mondok Önöknek is, a kik segítségünkre vannak a béke fenntartására irányuló munkánkban.

A hivatalos nyilatkozat felolvasása és a külügyminiszterek beszédei alatt számos külföldi filmvállalat operatőrei állandó felvételeket készítettek.

SZIVÉLYES A ROMÁN-OLASZ VISZONY

Rómából jelentik: Az olasz lapok foglalkoznak a Balkán-konferenciával és

kiemelik azt a szivélyes hangnemet, amelyet Olaszországgal szemben alkalmaztak a megbeszéléseken.

A Messagero kiemeli, hogy a jugoszláv-olasz baráti szerződés az Adriával kapcsolatban örökéletű. A lap szerint

a román-olasz viszony igen szivélyes lett és a görög-olasz kapcsolatok is útban vannak a kifejlődés felé.

Az olasz lapok azt a tényt is nagyfontosságúnak jelentik ki, hogy a Balkán-államok leszögezték,

maradunk és a béke, valamint közös céljaink és jogaink megőrzése érdekében még inkább kifejleszteni kívánjuk baráti viszonyunkat a szomszédos országokkal. Mindannyian bizonyosra vesszük, hogy a mi szövetségünk nagy mértékben előnyére lesz országaink békéjének épp úgy, mint ahogyan az érdeke szomszédainknak és az annyira súlyos napokat élő Európának.

hogy fenntartják szigorú semlegességüket, megőrzik függetlenségüket és békepolitikát folytatnak. Az olasz lapok ezután rámutatnak arra, hogy Olaszország milyen fontos szerepet játszott Délkelet-Európa békéjének fenntartásában. (Radiopress.)

RÓMA ELÉGEDETT . . .

Rómából jelentik: A Havas-ügynökség szerint római politikai körökben megelégedést keltett a belgrádi konferencia eredménye, valamint az ott elhangzott nyilatkozatok.

A semlegesség politikájának hangoztatása, valamint az a kívánság, hogy megegyezés létesüljön Bulgáriával és Magyarországgal kapcsolatban, továbbá az az elismerés, amelyet Olaszország magatartásával kapcsolatban hangoztattak, megelégedtek az olasz várakozásoknak.

Természetes, hogy Románia tisztában van azal, hogy milyen nehézségeket kell leküzdeni, hogy Délkelet-Európa valamennyi népe között általános megértés jöjjön létre, de megállapítható, hogy

a belgrádi tanácskozás egy lépést jelentett előre, egyrészt a Románia és Magyarország,

A francia sajtó barátságos hangja

Párisból jelentik: (Rador.) A belgrádi konferencia eredményei képezik a hétfő reggeli lapok főanyagát. Marcel Pays az Excelsiorban azt írja, hogy a Balkán-konferencia munkája közös nyilatkozat kiadásával ért véget és ez a nyilatkozat igazolja a szövetség tagállamainak, illetve az államok közötti életképességét. A Petit Journal felhívja olvasóinak figyelmét a közös nyilatkozatnak arra a pontjára, amelyből megállapítható, hogy a Balkán-szövetséghez tartozó országok hallgatóságosan elhatározták, hogy közösen megvédelmzik a térségben mind egyikének függetlenségét és területi sérthetlenségét. A L'Ordre a szövetségi szerződésnek újabb hét évvel való meghosszabbítását tartja a legfontosabb eredménynek és a balkáni államoknak azt a kívánságát, hogy továbbra is fenntarthassák semlegességüket. Az Epoque Olaszország jóindulatú támogatását rendkívül fontosnak tartja és azt a kísérletet, amelyel közeledést kíván létrehozni a Balkán-szövetség államai és a szomszédos országok között.

A JUGOSZLAV LAPOK MEITAIJAK A TANÁCSKOZÁSOK EREDMÉNYÉT

Belgrádból jelentik: A jugoszláv lapok első helyen emelik ki azt a tényt, hogy a Balkán-szövetséget további hét esztendővel meghosszabbították. Részletesen leközik Cinczár Markovics és Gafencu beszédeit, amelyekből kitűnik, hogy a négy ország továbbra is a legnagyobb energiával működik a közös béke megalapozásán. A Vreme szerint a Balkán-államok a Balkán-félszigeten és a Dunamedencében élő népek közötti jóviszony kifejlésén dolgoznak. (Rador.)

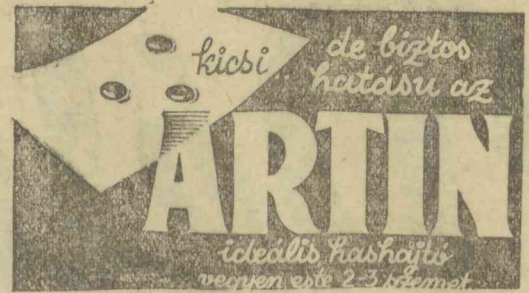
A GAZDASÁGI BIZOTTSÁGOK NEM ÜLESEZTEK

Belgrádból jelentik: (Radiopress.) A Balkán-szövetség tagállamainak tanácskozásán ezúttal gazdasági bizottságok nem üléseztek. A gazdasági kérdésekről ezúttal a külügyminiszterek foglalkoztak. Nem sikerült elvi jelentőségű álláspontot elfogadni a háborút viselő államok felé irányuló kivitel tekintetében. Törökország kereskedelmi szerződésekkel már több irányban leköttette magát és hasonló volt Románia és Görögország álláspontja is.

Belgrádból érkező hírek szerint a jugoszláv kormány visszavonta az ólom- és a rézbányákra kiadott koncessziókat. A hír szerint ezeket a bányákat már állami kezelésbe vették.

GAFENCU KÜLÜGYMINISZTER TEMESVÁROTT

Gafencu Gligore külügyminiszter kabinetfőnöke társaságában a Belgrádban tartott balkáni konferenciáról Bucurestibe való utazása közben hétfőn délben Zombolya felől a Simplon-vonattal Temesvárra érkezett. A pályaudvaron fogadására Marta Alexandru dr. királyi helytartó és Baran Coriolan dr. főpolgármester jelentek meg, akik beszéltek a külügyminiszter szalonkocsijába. A miniszter hosszasan elbeszélgetett velük, majd kíséretükben kiszállott a peronra, ahol fel és alá sétálva folytatta a beszélgetést. A miniszter jókedvű volt és többször hangoztatta, hogy a konferencia eredmé-

másrészt a Románia és Bulgária közötti viszony kialakulásában.

A Messagero megemlékezik Gafencu azon nyilatkozatáról, amelyben követendő példának gyanánt jelölte meg az olasz-jugoszláv viszony békés kialakulását. (Rador.)

A BELGRÁDI KONFERENCIA BARÁTSÁGOS LÉGKÖRT TEREMTETT A BALKÁNON

Londonból jelentik: (Rador.) A Times belgrádi tudósítója szenzációsnak tartja azt a bolgár nyilatkozatot, amelyet tegnap adtak abból az alkalomból, hogy két török katona tévedésből bolgár területre lépett és azokat minden további nélkül szabadon bocsátották. A lap szerint ez újabb bizonyítéka annak, hogy

a belgrádi konferencia milyen barátságos légkört teremtett a Balkánon.

Belgrádban Gafencu és Saracioglu megértő szellemének és diplomáciai ügyességének eredménye a konferencia nagy sikere. A Daily Telegraph megállapítása szerint

a Balkán-szövetség tagállamai, valamint Bulgária és a Magyarország közötti viszony határozottan megjavult.

nyével teljesen elégedett. Közvetlenül a vonat elindulása előtt Gafencu külügyminiszter szivélyesen elbűsűzött a királyi helytartótól és a főpolgármestertől, majd felszállt a szalonkocsiba és folytatta útját a főváros felé.

Belgrádból jelentik: (Radiopress.) Metaxas görög és Saracioglu török külügyminiszterek Cinczár Markovics jugoszláv külügyminiszter társaságában Nisbe érkeztek. Az érkező külügyminisztereket ünnepélyes fogadtatásban részesítették.

FEKETE-TENGERI BLOKK ALAKUL

Rómából jelentik: A Relations Internationales című olasz lap úgy értesül, hogy úgynevezett feketetengeri blokk alakul Románia, Görögország és Bulgária részvételével. Ebbe a blokkba esetleg Görögország is résztvenne, mint olyan állam, amelynek szintén fontos érdekei vannak a Dunamedencében és a Fekete-tengeren.

Január 8-án, csütörtökön, ünnepélyes premier

legújabb és legjobb filmje

ÉLNI AKAROK

A velencei filmkiállítás aranyéremmel kitüntetett filmje, melyet az összes világvárosokban hónapok óta a legnagyobb szenzációként mutatnak be.

Figyelem!

Még két napig a történelem, diplomácia és a művészet legnagyobb filmje:

Angol-francia szövetség

1940. február 7.

Elfogták a négy esztendővel ezelőtt meggyilkolt Farcasanu ezredesné gyilkosát

**Szélhámosság közben leplezték le a galatii állomásfőnök fiát, akiről
kiderült, hogy a vonatban ő ölte meg Farcasanunét**

Szatmárról jelentik: Szenzációs körülmények között leplezték le Szatmáron egy öt esztendővel ezelőtt külföldön elkövetett rablógyilkosság egyik tettesét. Elfogták Teodorescu Traian galatii volt diákot, egy ottani nyugalmazott vámfőnök fiát, akiről megállapítást nyert, hogy öt esztendővel ezelőtt bűntársával együtt az arlbergi gyorsvonaton

meggyilkolta és kirabolta Farcasanu Maria, általánosan ismert bucarestii úrinőt, egy ezredes feleségét.

A rablógyilkos, mint annyian mások, narancs-héjon csúszott el. A Banca Nationala szatmári fiókjánál más helyett 350 ezer leit akart felvenni és eközben leplezték. A Nemzeti Banknak az a tisztviselője, aki értesítette a rendőrséget, akkor még csak nem is sejtette, hogy rablógyilkos kézrekerítésében játssza a főszerepet és azt hitte, hogy egy szélhámos elfogatását teszi lehetővé.

Néhány nappal ezelőtt Böck Cézár bucarestii mérnök levelet kapott Hann Henrik zilahi mérnöktől — akivel ezelőtt is üzleti összeköttetésben állott — és aki ezúttal, cégjeizéses levélpapíron, arra kérte Böcköt, hogy sürgősen utaljon át számára 350.000 leit a Nemzeti Bank szatmári fiókjához. Böcknek gyanus volt a levél, mert jól tudta, hogy Hannak nem lehet szüksége ilyen nagy összegű pénzre és eddig sem kért tőle hasonló segítségeket. Miután szélhámossgot sejtett, mindössze 350 leit utalt át. Ugyanakkor azonban értesítette a Banca Nationala szatmári fiókját, hogy figyeljék meg azt a személyt, aki a pénzért jelentkezik. Szombaton délelőtt azután az állítólagos Hann mérnök telefonon érdeklődött a Jegybank fiókjánál aziránt, hogy a pénz megérkezett-e. Az igenlő válasza nyomban a bankba sietett, ahol azután

a közben kihívott hatósági közegek letartóztatták.

A Hann Henrik mérnök nevében bemutatkozott egyénről csakhamar megállapítást nyert, hogy Teodorescu Traiannak hívják, galatii származású és az ország különböző hatóságai már régóta körözik. Teodorescu még a helyszínen bevallotta, hogy bűntársa az uccán várakozik rá. Néhány perccel később Buluc galatii borbélysegéd személyében ez is kézrekerült. Ezután mindketőtük a rendőrségre szállították és megkezdték kihallgatásukat. A vallatás során azután Teodorescu szenzációs vallomást tett. Elmondotta, hogy annak idején Strasszer magyar diák társaságában

ő ölte meg és rabolta ki Farcasanu ezredesnét.

Ez a nagy feltűnést keltett rablógyilkosság 1935 szeptember 30-án a reggeli órákban történt. A szerencsétlenségű bucarestii uriaszonyt, aki egyébként az egyik ipariskola igazgatónője volt, miközben Ausztriába utazott, gyilkosai a vonatból kidobták és holttestét a volt Ausztria területén, a sínek mentén találták meg. Az áldozat valamennyi bór

rondje, nagyértékű ékszerekkel együtt, nyomtalanul eltűnt. Az osztrák bűnügyi hatóságok a legnagyobb eréllyel indították meg a nyomozást és megállapították, hogy a bűntényt megelőző este egy Teodorescu nevű román fiatalember is felszállt abba a vasúti kocsiba, amelyben Farcasanu Maria utazott. Ezek után a nyomozás munkájába a bucarestii rendőrség is bekapcsolódott. A fővárosban nemsokkal később kiderítették, hogy a rablógyilkossággal gyanúsított Teodorescu Galatiban él és az ottani vámfőnök fia. A család egyébként egyike volt a legismertebb galatii családoknak. Miközben Romániában Teodorescut megtalálták és szerepét tisztázni igyekeztek, az osztrák rendőrség letartóztatott egy Strasszer nevű magyar diákot, akinek a lakásán megtalálták Farcasanu Mária bundáját és ékszereinek egy részét. Strasszer bevallotta, hogy Teodorescuvallal megölte és kirabolta a romániai származású ezredesnét, majd a holttestet a vasúti kocsi ablakán kidobták.

Galatiban a nyomozás munkája már sokkal ne-

Németország Oroszországon keresztül Iránból hoz árut

A nyugati harctér csendes. Eden angol gyarmatügyi miniszter ismertette Anglia háborus céljait

Londonból jelentik: Anthony Eden dominiuniügyi miniszter Stratfordban beszédet mondott és válaszolt Göbbels gúnyos megjegyzéseire, valamint Hitler kancellárnak Anglia ellen elhangzott támadásaira. Eden ezeket mondta:

— Anglia pénzügyi téren soha nem látott erőfeszítéseket tesz. A világ legnagyobb adóit az angolok fizetik, pedig sem mások gazdaságát, sem mások területeit nem akarjuk meghódítani, hanem csak a nemzetközi jog védelmét akarjuk biztosítani.

— Nagybritanniának nincsenek különleges háborus céljai, hanem küzd a saját és más népek jogaiért és azért, hogy szabadon élhessenek, szabadon választhassák vallásukat és hogy polgári jogaikban erőszakosan ne korlátozzák őket. Nálunk, Angliában számos generáció óta élvezzük a szabadságot és

nálunk el sem képzelhető az élet szabadság nélkül.

A mi dominiunaink a szabadság és a jog jelképei és a brit birodalom nem áll másból, mint a szabad és nem korlátozott népek szövetségéből. Ez képezi alapját is a brit birodalom hatalmának. Ellenfeleink azon állításai, hogy a birodalom összeomlás előtt áll, nem egyebek alaptalan kitalálásoknál és a birodalom népeinek önfelál-

Kérje mindenütt a hirneves

Dr. Ambrózi féle küküllőmenti fajborokat!

Kapható minden jobb vendéglőben, bodegában és üzletben vagy közvetlenül dr. Ambrózi Alfréd küküllőmenti szőlőgazdaságá és borpincészeténél, Medias

lézkesebben ment. Teodorescu Traiant, bár már adig is számos szélhámossgot követett el, nem lehetett Strasszer vallomása alapján rablógyilkossággal vádolni, annál kevésbé, mert a fiatalember elfogadhatónak látszó alibit igazolt. Időközben az Ausztriában letartóztatásban lévő Strasszer ellen a bírói eljárást lefolytatták és

a bűnös útra tévedt diákot halálra ítélték, majd pedig kivégezték.

Ezekután úgy látszott, hogy a másik, romániai gyilkos, legalább is egy időre megszabadul az igazságszolgáltatástól. Egyik esztendő a másik után telt el és a rablógyilkosság feledésbe merült. Talán sohasem derül teljesen fény rá, ha az eredetileg is gyanúsított Teodorescu Traian a becsület útjára lép. Megérdemelt sorsát azonban nem kerülhette el és a most leplezett szélhámos személyében, az évekkel ezelőtt elkövetett rablógyilkosság második tettese is bíróság elé kerülhet.

dozó magatartása legjobb cáfolatát képezik a német propoganda állításainak. Mi azért harcolunk, hogy a szabadság fejlődése biztosítva lehessen. A brit birodalom legszebb példája ennek a fejlődésnek. A Harmadik Birodalom nem más, mint egy lepecsételt koporsó. Nekünk állandóan figyelemmel kell lennünk arra, hogy mi a különbség a mi és a német birodalom háborus céljai között.

Londonból jelentik: Az olasz és angol kormányoknak egymás iránti jóindulata mind jobban kidomborodik. A Daily Telegraph jelentése szerint Olaszország érdekeit külön megbízott képviseli az angol hadigazdasági minisztériumban. Ennek az intézkedésnek az a célja, hogy a két országot kölcsönösen érintő ügyeket sürldásmentesen és a kölcsönös érdekek szem előtt tartása mellett elintézhessék. (Radiopress.)

Londonból jelentik: A Sunday Times jelenti, hogy Bastianini londoni olasz nagykövet hosszabb megbeszélést folytatott Halifax lord külügyminiszterrel, a két kormányt érdeklő általános kérdésekről. Londoni olasz körökben kijelentik, hogy általános eszmecsereről van szó, amelynek keretében kiemelték az angol-olasz kapcsolatok terén mindkét részről megnyilvánuló jóakaratot. (Dunaposta.)

Moszkvából jelentik: Mértékadó helyen úgy tudják, hogy a szovjet kormány megengedte a német kormányoknak, hogy Oroszországon keresztül szabadon szállíthat árukat Iránba. Az Iránban vásárolt és Németország számára küldendő árukat pedig német áruknak tekintik és minden szállítási kedvezményt megadnak azok részére. Irán gyapotot, gyapjút és élő állatot szállíthat Németországnak. (Rador.)

A Német Távirati Iroda értesülése szerint az orosz kormány elrendelte, hogy a lebergi vasútvonalat orosz nyomtávnak építsék át. Ennek következtében a román-német árucseré az úgynevezett Kárpát-mellékvonalon nyer majd lebonyolítást.

Berlinből jelentik: A tegnapi kiadott német harctéri jelentés ezeket tartalmazza: A nap nyugodtan telt el.

Párisból jelentik: A francia hadijelentés így hangzik: Nincsen semmi jelenteni való.

Berlinből jelentik: A Német Távirati iroda jelenti: Ostende közelében zátonyra futott és elsüllyedt egy 700 tonnás belga parti őrhajó. A hajó legénységét megmentették. Ez volt a legkorszerűbb belga parti őrhajó.

Az angol-román jóviszonyt néhány petróleumszonda nem ronthatja meg

Több angol ujság nagy cikkekben foglalkozik Románia helyzetével

Londonból jelentik: H. S. Woodham cikket irt, amely egyidőben jelent meg a Wester Mail, a Daily Dispatch, a North Mail, Daily Record és a Daily Telegraph című lapokban. Woodham cikkét így kezdi: Azok, akik ismerik a helyzetet és ismerik a Nagybritannia és Románia közötti barátságot, jól tudják, hogy ez mennyivel nagyobb értékű, mint néhány petróleumszonda kérdése. Románia fel van készülve és bizik Angliában.

Woodham, aki különben katonai szakértő, részletesen kitér Románia politikai és katonai helyzetére és megállapítja, hogy keleten, nyugaton és délen a román határok tökéletesen meg vannak erősítve és leközi a román hadsereg békebeli és háborus létszámát. Akik a román ka-

tona minőségében kételkednének — írja Woodham — azok részére jó lesz, ha megemlékeznek a marasestii hősi ellenállásról, amelyről több külföldi szakértő megállapította, hogy fontosabb hatása volt a világháború eredményének eldöntésére, mint a sommei ütközeteknek. Marasestinnél, mint az oroszlanok, úgy harcoltak a románok, akiket nem lehetett legyőzni.

A cikkirő ezután megemlékezik arról, hogy a romániai kisebbségek jó bánásmódban részesülnek és közös érdekük, hogy együtt küzdjenek a támadó ellen. Amikor Carol király nemrég kijelentette, hogy Románia lakossága egysegesen és élő falként veszi fel a küzdelmet a támadóval szemben, csak a valóságot állapította meg. (Rador.)

— ?!!!
— Mit csodálkozol annyira?
Játszott az Állami Sorsjátékon,
sorsjegyet vásárolt a D.A.C.I.A.
sorsjegygárudánál és most a tu-
lajdonosa ennek a remek háznak.

DACIA

Huzások FEBRUAR 15. és 18.-án.

Helyi cím: KÖZPONTI BANK, I. kerület, Alba Iulia-uca 9. — Telefon: 14—45.

A szovjet-német szerződés megszületésének története

Ma már az egész világ elismeri, hogy a múlt év diplomáciai történetének két legnevezetesebb dátumát, augusztus 23, az orosz-német meg nem támadási szerződés napja és szeptember 23, Lengyelország negyedik felosztása után létrejött az orosz-német határmegállapítási és barátsági szerződés aláírásának kelte jelentette. Ehhez a két történelmi dátumhoz kapcsolódik minden világpolitikai esemény, melynek azóta szemtanúi voltunk, passzív, vagy aktív szemlélői ezután leszünk. Az 1940. év legrejtélyesebb és egyben legsorsdöntőbb kérdése abban áll, lesz-e folytatása az 1939. évi Ribbentrop-féle moszkvai utazásoknak, az eddigi két orosz-német diplomáciai akta mellé odahelyezi-e Berlin és Moszkva a történelem asztalára a harmadik, a világ erőviszonyainak serpenyőjében legnagyobb súlyt jelentő aktát: az orosz-német katonai szövetséget. Nagy kedvünk volna a mai általános európai helyzet szempontjából vizsgálat alá venni ennek a harmadik közös orosz-német lépésnek esélyeit és nehézségeit egyaránt, mert hisz az 1940. évben egész Európa, sőt talán az egész világ sorsa az orosz-német viszony további alakulásának egyik függvénye. Mégis opportunusabb, ha jövőt kémlelő arckunkkal visszafordulunk a közelmúltba és annak eseményhalmazából igyekezzünk visszafelé kirakni azt az utat, amely az antikomintern paktumok és spanyolországi beavatkozások Gaurizankájain keresztül elvezetett a Wilhelmstrasse és a Kreml kezéig.

Ez látszatra könnyű feladat lenne, mert tények regisztrálása hárulna csak voltaképpen reánk. A jelen esetben azonban csak egy tényről tud a közvélemény: arról, hogy augusztus 22-én Ribbentrop német külügyminiszter Hitler kancellár saját repülőgépén elutazott Moszkvába, ahol Sztalinnal és Molotovval együtt másnap aláírta a tízéves német-orosz meg nem támadási szerződést.

Ez a világtörténelmi tény, órák alatt született meg. Nem előzték meg hosszú diplomáciai tárgyalások, előkészítések. Miután gróf Ciano legutóbbi kamarai beszédéből kiderült, a német-olasz acéltengely másik partnere, Róma is csak huszonegy órával a paktum megkötése előtt értesült a moszkvai egyezményről. Az ilyen dinamikus úton létrejött paktumoknak nem előző története szokott lenni, hanem utólag teremtenek történelmet.

És mégis... Ha jól visszagondolunk itt-ott eljuttat szövegszálványokra, újságcikkben eldugott mellékmondatokra visszaemlékszünk, arra eszmélünk, mintha mindig ott lebegett volna a levegőben a Berlin-Moszkva virtuális tengelye, mintha titokban mindig számoltak volna Európában Európa két legnagyobb országának potenciális együttműködésével. A francia Sárga-könyv okmányaiából kiderül, hogy a német-szovjet közeledés lehetősége nem volt csupán a tulhevült fantáziák képzeletesapongása. Ebből a szempontból merültünk el a Sárga-könyv olvasásába és a következő meglepően bőséges adattömeget gyűjthettük össze a német-orosz barátság előzetes történetéhez.

A BOLGAR MINISZTERELNÖK LÁTTA MEG ELŐSZÖR

A negyedfélszáz oldalból és 370 okmányból álló francia Sárga-könyvnek 41-ik oldalán a 31. sz. akta veti fel először a német-szovjet paktum lehetőségét. 1938 december 16-ról, tehát háromnegyedével 1939 augusztus 23-a előtt kelt ez az okirat, mely Ristelheuber szófiai francia követnek Bonnet külügyminiszterhez intézett jelentését tartalmazza. A jelentésben a francia követ megemlékezik töb-

bek között az 1938. év végén létrejött orosz-lengyel közeledésről és ezzel kapcsolatban a következőket írja:

„A két szláv nép annyira mélyen gyűlöli egymást, hogy együttműködésük csak átmeneti tartalom lehet. Kiosseivanov ellenben nem tartja kizártnak, különösen abban az esetben, ha a komintern beleegyeznék a propaganda lefékezésébe, a szovjet-unió és a Reich közötti közeledés lehetőségét. A német vezérkar egy részének ez volt mindig az álma. Amint ez megtörténne, Lengyelország negyedik felosztása következne be.”

Ebben a jelentésben nemcsak az a feltűnő, hogy

megjósolta a német-szovjet paktum következményét: Lengyelország felosztását, hanem olyan időben történt, amidőn a müncheni konferencia után a szovjet-német viszony mélypontjára zuhant. Németország a müncheni egyezmény feltételénél kötötte ki, hogy azon Moszkva nem vehet részt. Az egykori Csehszlovákia eltűnését is részben azzal indokolták meg német részről, hogy a Benes-féle Csehszlovákia Oroszország repülőgép-anyahajója volt tulajdonképpen.

A NÉMET-SZOVJET VISZONY ALAKULÁSA A BERLINI FRANCIA NAGYKÖVET JELENTÉSEIBEN

A német-orosz viszony fejlődésének érdekes útját rajzolta meg Coulondre berlini francia nagykövet a maga izgalmas jelentéseiben. Coulondre Moszkvából került a müncheni egyezmény után a német fővárosba. Ribbentrop külügyminiszterrel folytatott egyik legelső megbeszélésén a német külügyminiszter kifejtette Coulondre előtt a német külpolitika akkori célkitűzéseit. 1939 február 7-i jelentésében Coulondre szerint Ribbentrop a következőket mondotta: „Külpolitikánk célkitűzése kettős: 1. Küzdeni a bolsevizmus ellen minden eszközzel. 2. Visszaszerezni gyarmatainkat. Ami az első pontot illeti, higgye el nekem, hogy a küzdelem, amelybe bocsátkoztunk, kiméretlen. A Szovjettel szemben szilárdak maradunk, mint az érc. Soha nem egyezünk meg a bolsevista Oroszországgal.”

Pontosan három hónap múlva 1939 május 7-i jelentésében foglalkozik Coulondre a német-orosz viszonytal. Ekkor már forrponjtát érte el a német-lengyel válság. Coulondre öt pontban ismerteti a német külpolitikának a német-lengyel viszony kiélesedése következtében elfogíalt magatartását. A harmadik pont szerint a Wilhelmstrasse ki fog egyezni Oroszországgal. „Eljön egy nap, írja Coulondre, ahol ezen az úton elérni céljait anélkül, hogy a szövetségeseknek bármilyen okuk vagy bármilyen szándékuk is lenne a beavatkozásra. Lehet, hogy Lengyelország negyedik felosztását fogjuk megérni. Mindenesetre „nemsokára láthatjuk majd, hogy Keleten valami megindul.” A 4. pont szerint Japánnak kétértelmű magatartása is hozzájárult, hogy a német külpolitika a szovjet felé orientálódjék. Coulon-

CORSO MOZI m-től kezdve bemutatja

Délután 3 órakor
17 leies helyárrakkal

SHIRLEY TEMPLE megmenti Amerikát

dre e pontokhoz megjegyzéseket fűz. Így többek között ezeket mondja: „Különösen, ami Oroszországot illeti, nem lephetnek meg bennünket a német külpolitikának tulajdonított szándékok és Litvinov visszavonulása közötti összefüggés... Ha Németországnak csakugyan szándékában van az Oroszországhoz való közeledés kísérlete, meg kell tudni, hogy miképpen kívánja kiaknázni ezt az új politikát. Véleményem szerint három különféle módon gondolhat ebből előnyöket szerezni:

1. Oroszországgal többé-kevésbé csendes meg egyezésre jut, amely a szovjet jóindulatu semlegességét biztosítja konfliktus esetén, esetleg Lengyelország felosztásában való részesedéssel.

2. Az Oroszországhoz való közeledés fenyegetésével egyszerre nyomást gyakorol Japánra és Lengyelországra, az előbbire abból a célból, hogy aláírja a katonai szövetséget, az utóbbira, hogy beleegyezzen a kért engedményekre.

3. A német—orsz együtműködés által fenyegetett nyugati hatalmak kénytelenek lennének elfogadni bizonyos szovjetköveteléseket, amelyeknek Lengyelország ellenszegülne és így felborulna a szövetségesek közötti viszony.

Coulondre még egy jelentésében visszatér a közte és egy mértékadó német politikus között lefolyt beszélgetésre. Ez utóbbi többek között ezeket kérdezte Coulondretől: „Nem tűnt-e fel Önnek, hogy a Vezér legutóbbi beszédebe nem tett semmiféle célzást Oroszországra? Nem vette-e észre, hogy a ma reggeli sajtó milyen megértő hangon beszélt Molotovról és Oroszországról? Talán hallott valamit a szovjet nagykövetnek és a szovjet katonai attasénak moszkvai utazásáról és ott folytatott tárgyalásairól: elutazásuk előestéjén Ribbentrop fogadta őket először, majd a véderő főparancsnoksága. Nem mondhatok Önnek többet, azonban egy nap meg fogja tudni, hogy Keleten készül valami. (Dass etwas im Osten im Gange ist.)

A nagykövetnek arra a kérdésére, hogy miképp egyeztethető össze ez az új orientáció az eddigi német külpolitikával, a német politikus így felelt: „Amikor egy tervnek keresztülviteléről van szó, ezt nem akadályozhatják meg jogi vagy ideológiai szempontok. Ön nagyon is jól tudja, hogy egyik „legkeresztényebb király” va amikor csppet sem habozott szövetséget kötni a törökökkel. De különben is annyira különböző egymástól a két rendszer? Röviden a helyzetet a következőképp lehet összefoglalni: A lengyelek azt hiszik, hogy szemtelenek lehetnek velünk szemben, mert maguk mögött érzik Franciaországot és Angliát és mert azt hiszik, hogy számíthatnak Oroszország anyagi segítségére. Számításaikban nagyon csalódnak: amint Németország nem gondolta megoldani Ausztria és Csehszlovákia ügyét Olaszország beleegyezése nélkül, ugyanúgy nem gondol arra, hogy a lengyel—német nézeteltéréseket Oroszország nélkül intézze el... Eddig Lengyelországot háromszor osztották fel, nos, higgye el nekem, hogy látni fogja a negyedik felosztását is.”

Két nap mulva Coulondre jelentése ismét tartalmaz megjegyzéseket a német—orsz viszony alakulásáról. Többek között ezeket jelenti: „Az angol—orsz tárgyalások lassu menete berlini rivaltalos körökben fenntartja az a reményt, amelyet Litvinovnak május 4-iki váratlan lemondása óta táplálnak. Ugyilátszik, hogy egy idő óta Berlinben a szovjet-politika irányváltozásában nisznek. Azokban a nemzeti szocialista vezetőkben, akik készek minden eszközzel áttörni a bekerítést, Litvinov visszavonulása olyan manőver eszméjét ébresztette fel, amely megzavarhatná a nyugati hatalmak és Moszkva közötti tárgyalásokat és azokat ilyen vagy olyan módon zátonyra juttathatná. Hogy ez az eszme Litvinov távozása előtt támadt-e fel és konkretizálódott, avagy csak ez az esemény idézte fel, ezt nehéz megállapítani. Mindenesetre negyvennyolc óra óta a német fővárosban az a hír terjedt el, hogy Németország Szovjet-Oroszországnak javaslatokat tett vagy javaslatokat tesz Lengyelország felosztására vonatkozóan. Ezek a hírek olyan állhatatossággal tartják magukat, hogy a szovjet-üggyvivőt magát is meglepték és mikor ma este találkozott velem, egész felindultan kérdezte tőlem: „Hallotta, hogy a szovjetkormány elhatározta politikájának megváltoztatását? ”Amidőn megjegyeztem, hogy inkább nekem kellene az ő számára feltennem ilyen kérdést, azt erősítette, hogy nem kapott Moszkvából semmiféle olyan rendelkezést, amelyek miatt azt gondolhatná, hogy a forgalomban levő híreknek van valami alapjuk.

Május 22-én Coulondre ismét tájékoztató jelentést küld külügyminiszterének a Wilhelmstrassen uralkodó felfogásáról. Eszerint ott nem hiszik, hogy a lengyel állam tartós jellegű maradjon. Előbb utóbb el kell tűnnie, Németország és Oroszország között felosztva. Ennek a felosztásnak az eszméje szoros kapcsolatban van a Berlin és Moszkva közti közeledéssel. A Wilhelmstrasse vezetője számára egy ilyen közeledés nélkülözhetetlen és kikerülhetetlen látszik. Ez lehetővé tenné ugyanis a német—lengyel terv elintézését és Lengyelország likvidációját. Különösen azonban lehetővé tenné a

SLOAN'S LINIMENT

A CSALÁD GYÓGYSZERE

enyhíti a REUMA okozta Fájdalmakat

brit hatalom leverését. Azt a reményt, hogy a német—orsz együtműködés egy szép nap Németországot abba a helyzetbe hozhatná, hogy halálos csapást mérjen a brit világhatalomra, megerősítették az angol—szovjet tárgyalások során fémreült nehézségek.

Coulondre szerint a német külpolitika vezetői különösen a hadsereg főparancsnokság és a vezető nagyipar körei támogatják ebben a törekvésükben. A közvetlen cél az volna, hogy Oroszország is közreműködjen Lengyelország felosztásában. A távolabbi cél pedig az, hogy felhasználhassák a szovjetunió nyersanyag- és emberforrásait a brit birodalom leverésére.

Junius 1-én ismét az orosz—német kiegyezés lehetőségével foglalkozik Coulondre és azt írja, hogy ezt a lehetőséget ugyan komolyan veszi berlini brit kollégája is, aki ezt jelentette is Londonba és követelte, hogy az angol—francia—orsz egyezmény megkötését most már lehetőleg gyorsabban siettesék. En az választalom neki, írja Coulondre, hogy a magunk részéről nem muasztunk el semmiféle erőfeszítést, hogy a legrövidebb időn belül eredményt érhessünk el.

Julius 4-én Garreau hamburgi francia főkonzul a következő jelentést küldötte a francia külügyminiszternek: „A német sajtó nem ad ki semmi-

féle közleményt a most folyamatban lévő német—szovjet kereskedelmi tárgyalásokról. A rendszerint nagyon jól értesült hamburgi gazdasági körök azonban tudni vélik, ha a legközelebbi jövőben nem kötik meg a London—Páris—Moszkva egyezményt, a szovjetkormány kész lesz öt éves megnemtámadási szerződést kötni a német birodalommal.”

Aznap, amidőn Ribbentrop elutazott Moszkvába, tehát augusztus 22-én, anélkül, hogy erről az utazásról tudomása lett volna, ugyancsak a hamburgi francia főkonzul a következőket jelentette a francia külügyminiszternek. „Komoly forrásból arról értesülök, Németország reméli, hogy még a hónap vége előtt végére járhat a lengyel ügynek. Hisznek abban, hogy Moszkvában nagy politikai átalakulás készül, amelynek az a célja, hogy a két totalitáros rendszer célkitűzéseit összhangba hozzák egymással.”

A hamburgi főkonzul információja helyesnek bizonyult, augusztus 23-án aláírták a szovjet—német megnemtámadási szerződést, szeptember 1-én megkezdődött a német—lengyel háború, szeptember 17-én a szovjetsapatok parancsot kaptak Kelet-Lengyelország megszállására, szeptember 28-án létrejött a német—orsz szerződés, megállapodott Lengyelország negyedik felosztásában.

Parragi György.

Szintoltok a Magyar Bálról

Abban a tüneményesen csillogó éjszakában, amely a temesvári Magyar Bál közönségét, mint egy nagy család tagjait, gazdag és szegény rokonokat egyaránt, az önfeledt farsangi hangulatban egy táborba terelte, szívet simogató volt látni, hogy milyen szépen megfért az úri finom mellett a durva szövesű székely harisnya, az úri kisasszonyok habkönnyű, fehér csipkeruháskája az erdélyi magyar parasztleány tisztaszagú, gondosan levasalt szoknyája mellett. A nagyszasszonyok nehéz brokát-selyemből készült régi magyar ruhái lágyan suhogva libbentek végig a parketten és ugyanakkor ott dőngötte a fényes padlót a csizmás, lehajtott szélű, zöld kalapos parasztleány is.

Nyoma nem volt abban a vidámságra összegyűlt nagy magyar családban az ezer esztendő magyar átoknak, a pártoskodásnak, széthúzásnak, olyan szépen megfért az emberek egymás mellett, mintha a századok sok egységbontó keserű tapasztalata mindenhá csak rossz álom lett volna. Ebből az önfeledten reánkiszakadt egyetértésből, amely ott csillogott a szemekben, ott visszhangzott a nótákban, vajjon vittünk-e egy kicsi szívkamrába valót ki az életbe is? Hogy ott is ilyen szépen megfértünk egymás mellett. Mert így kellett volna, hogy legyen!

Amikor ott a nagy vigalom tetején két csárdás között fiatalok és öregek, jómóduak és szegények egyformán örültek ennek az éjszakának, az életnek, egymásnak, vajjon érezték-e, hogy ennek nem szabad csak úgy megmaradni az emlékezetben, mint egy ünneplőbe öltözött társaság hódolatának Karnevál herceg iránt, hanem magasztos ünnepe lett legyen ez egyben a testvéri összetartásnak, a mikor szeretettel öleli át egymást a nagy magyar család örvendező sokaságának minden tagja. Ha így érezték, akkor jól érezték!

A Magyar Bál búgó rendezősege, a dr. Kakuk Jánosné vezetésével hetek óta készülődő, lelkes, nőegyleti gárda az idén is megszolgált a szép eredményért. A hagyományos, diszes külsőségekhez, a magyar ruhás párok színpompás felvonulásához, eredeti táncbemutatókhoz ragaszkodott a rendezőség ezúttal is és ez a kép most is felejtethetetlenül szép volt, tüzesítette a szemet, doboztatta a szívet. Amikor a fényárban úszó, ragyogó díszítésekben pompázó nagyterem már zsufolásig megtelt és az előkelőségek részére fenntartott emeleti nagypályában megjelent a vármegye első notabilitása, Ponovici Virgil ezredes-prefektus és a városi hatóság képviselőjében Warth Péter dr. alpolgármester, megkezdődött a hagyományos felvonulás. A nagyteremben ekkor már talpalatnyi hely nem volt és csak nehezen sikerült a terem közepén a bevonuló párok részére szabad kört biztosítani. Kálló Géza cigányzenekarának hangjai mellett elsőnek hu-

szonéggy, feketébe öltözött pálcsás fiú vonult be virágdíszes botokkal és körben állottak fel a terem közepén. Utánuk következtek a magyar társadalom előkelőségei, díszruhákba, nehéz selyembe és bársonyba öltözött ékszerdíszes szép asszonyok, viruló arcú magyar ruhás leányok lovagjai karján. Húsz pár haladt egymás után és minden oldalról felhangzott a lelkes taps. A bevonuló előkelőségek ugyancsak kört alkottak a terem közepén a pálcsás fiúk előtt. Ezután az egész terem közönsége áhítatos csendben végighallgatta a királyhimnuszt, amelyet a zenekar játszott. Az eredeti táncbemutatókra került most a sor. Elsőnek tizenkét pár körpalotást járt magyaros lévvel és tüzes gráciával. Jurátus ruhájú fiúk és gyöngyös pártásleányok táncolták a palotást. A párok a következők voltak: Kabdebó Lenke—Sztancsa István, Kovács Júlia—Molnár Gyula, Takács Pipi—Szabó József, Manyos Rózi—Holok István, G. Szabó Bözsi—Kiss Imre, Jancsó Rózi—Szász Zoli, Farkas Mária—Pelczér Ferenc, Háász Edit—Jancsó Tibor, Sauer Méri—Mikes Károly, Dóczi Ida—Bethlehendy György, Boros Bözsi—Bocsányi János és Repke Zsuzsi—Kántor László.

A palotást követő taps csillapultával berobogott a terembe tizenöt fiatal pár és bemutatta az aratók ünnepi táncát. A leányok bokorugró szoknyában, szallagdíszes pruszlikban, búzavirágos pártákban, a fiúk árvalányhajas kalappal, magyaros legényruhában járták az aratók eredeti ünnepi táncát. Megérdemelt taps volt ennek is a csattanója. Az aratók táncot járták ezek: Sebestyén Ilonka—Sajtos Sándor, Matics Trudi—Kovács Károly, Berger Mici—Horváth Ferenc, Hajós Gabi—Takács József, Csontos Kató—Pintér Henrik, Kleiser Zsuzsanna—Gyurinka Géza, Lőrinc Olga—Skovrán Albert, Sándor Irma—Kőszegi Ferenc, Krausz Sári—Petanek János, Pintér Gizi—Horváth Lajos, Muresán Lili—Reichardt Lajos, Stoffel Irma—Kiss József, Vass Ilonka—Bozsédár Uros, Szende Klára—Vanjus Jakab és Horváth Ica—Dóczi László. Végül Kristóf Márta, Agácsy Edit és Salamon Ida stilizált magyar táncot, egy enyelgő hármast mutattak be, Kristóf Márta és Takács Pipi pedig pompás kettőst lejtettek ringó, keeseen hajladozó derékkal. A két utóbbi táncot meg is kellett ismételni.

A tapsfergeteg azonban egyszerre elnyomta a bálnyító csárdás szilaj hangja és ettől a perctől kezdve két zenekar hangjaira is reggelig szüntelenül állt a bál, a tánc, vigalom, az igazi jókedvű, hangos magyaros mulatság. Hogy meddig tartott, nem tudjuk biztosan, de azt hallottuk, amikor vasárnap délután a villamoson egy sápadt képű, álmos tekintetű legényke azt mondta a társának:

— Reggel nyolc órakor még olyan csárdást jártam a Magyar Bálon, hogy csak úgy robogott!

(Gogo)

HIREK

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1.200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1.400 lei.

TELEFON

28—10 és este 9 óra után 28—15.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Sebesi Ernő:

Kisvárosi vasárnap

A percek nyüzsgő börtönéből
Kitor a bátor, friss vasárnap.
Az ucca képe is megszépül
S ünnepibb színe van a sárnak.

Harangszó küzd a térzenével
És tömjén mögött parfóm lebben.
Kiáltóbb kontraszt nem is fér el
Tán sehoh ennél békésebben.

Unalmad méreg volt még tegnap,
Kacsintott rád az öngyilkosság,
Most fűszer a szél, hogyha megcsap,
S füled vig hangok csiklandozzák.

Kinyújtózkodik görnyedt hátad,
S búcsút vesz arcod a sok ránctól,
S ha kedved színét törtnek láttad,
Ma lelked tükrén napfény táncol.

Gondkerekek nem zakatolnak,
S hetyke dac feszíti a melled,
S bár hunyorítani kezd a holnap,
A véred nyíltan énekelhet.

En megkötném, s futnak a percek:
A hétfő zörget, kulcsa ében.
A csillag koporsóóra vert szeg
S az éj gyászol mély feketében.

— A világ aranykészletének kétharmadrésze az Egyesült Államokban van. Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államokban lévő aranykészlet egy hónap alatt egymilliárd dollárral emelkedett és ma 18 milliárd dollárt tesz ki. A világ teljes aranykészletének kétharmadát az Egyesült Államok mondhatja magáénak.

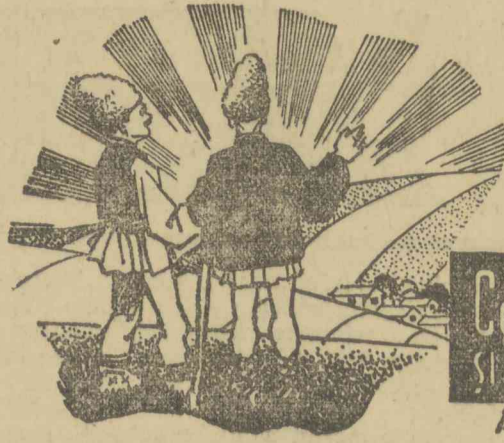
10.000 lei jutalom

Jesse James

az amerikai „Rózsa Sándor“, az
Imádott bandita kézrekerítőjének!

— Hazautazott a moszkvai francia követ. Moszkvából jelentik: Naggier moszkvai francia nagykövet betegszabadságra Isztanbulon át Franciaországba utazott.

(—) Esküvő. Ifjabb Szappanos Gyula iparművész, Szappanos Gyula, a Magyar Népközösség bánási tagozata alelnökének fia, vasárnap délután vezette oltárhoz a gyárvárosi plébániatemplomban Herbs Adélt, Herbs János ny. jegyző leányát. A templomot zsufolóság megtöltötte a temesvári magyarság, ott voltak a Magyar Népközösség, a Magyar Nőegylet és a magyar ifjúság képviselői. A szertartás előtt a kórusban Wittmann Pál kántor orgonált, majd a Magyar Dalárda énekelt. Tanuk voltak Szeiler Róbert igazgató és Nagy Imre udvarhelyi földbirtokos. A szertartást Fodor József központi pap végezte, aki szép beszédet intézett a fiatal párhoz a házasság erkölcsi értékéről.

— Mit hoz nekünk vajon ez az új év?
— Hogy nekem mit hoz, azt tudom. Nyerek az Állami Sorsjátékon azzal a sorsjeggyel, amelyet a

COLECTURA OFICIALĂ și a OFICIILOR RURALE P.T.T.

sorsjeggyarudánál vásárolok.

A következő sorsjáték húzást február 15. és 18.-án.

Colectura OFICIALĂ
ȘI A OFICIILOR RURALE P.T.T.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Főelárusító Temesvár és Bánság részére: Colectura Oficiala Temesvár, Bul. Ferdinand 1/a. Tel.: 31-05.

(—) Éhes betörők. Siclovan Maria, Gal uccában lakó asszony feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek álkulcs segítségével felmentek a padlására, ahonnan kolbászt, szalonnát és füstölt húst vittek el. Megindult a nyomozás.

(—) Vízvezetési csöveket lopott. A temesvári rendőrség elfogta Lehmann Vendel húsz éves fiatalembert, aki a kormányzati épület pincéjében leszerelte a vízvezetési csöveket és azokat ellopta. Megindult ellene az eljárás.

(—) Halálozás. Meghaltak: Eberlein Anna született Kepecs hatvankilenc éves, Bernát Miklós hatvanhat éves tisztviselő, özvegy Schmek Anna nyolcvanhat éves, Wilhelm Mátyás hatvannégy éves vendéglős, Hai Mihály huszonhét éves földműves, Lohiczky Antal Ferenc ötvenhét éves cipész, Hoffmann Henrik ötvennégy éves vendéglős, Holló Katalin született Jámbor negyvenegy éves.

A „PHILIPS“ rádió mindent tud

(—) Az Operabál. A pompeji falfestményektől Tizianon, Boticellin, Leonardo da Vincin, Velasquez keresztül a magyar festészet nagy mestereinek Barabás Miklósnak, Madarász Viktorának, Benecur Gyulának, Ferenczi Károlynak, Szinyei-Merse Pálnak leghíresebb alkotásáig az operaházi „Élő tárlat” legszebb képeit közli a Színházi Magazin új száma. A szokottnál is nagyobb és szebb divatrovatot pedig az Operabálon résztvevő előkelő hölgyek estélyiruhás képei díszítik. Az új szám részletesen beszámol a hét másik nagy művészeti eseményről, a francia kiállításról is. A spanyol lovasünnepélyről, a január primadonnájáról, a hóról, Sauer Emilről és feleségéről és a színházi és társasági világ aktuális eseményeiről hoz képes riportokat, novellát Babay Józseftől, regényt és szindarabmellékletet. Külön gyermeklap, vicclap, rádió-, kotta- és kézimunkamelléklet egészítik ki az érdekes és tartalmas új számot.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA

Kedden, február 6-án a következő gyógyszer-tárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban a Sft. Ioan uccában levő Irgalmasok gyógyszer-tára.

Gyárvárosban a Dacilor úton levő dr. Kovács gyógyszer-tár.

Erzsébetvárosban a Porumbescu uccában levő Sárga gyógyszer-tár.

Józsefvárosban a Preyer uccában levő Ungváry gyógyszer-tár.

Mehalában a Corvin gyógyszer-tár, Ujkisodán pedig Panajoth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

Ki látta, ismeri, fogja el???

Jesse Jamest

az imádott banditát!

— TÁVIRATI PÉNZUTALÁS ÉJSZAKAI NAP-
PAL. A postaigazgatóság elrendelte, hogy a távirati hivatalok ezután a nappal és az éjjel bármely órájában is felvegyenek és továbbítanak 10.000 leig terjedő távirati pénzüntalásokat a minimális díjak mellett és éjszakai, vagy ünnepnapon pótdíjak számítása nélkül. A távirati pénzüntalványokon egyúttal a rendes távirati díj mellett közleményeket is lehet feladni.

FARSANG VÉGE

Heje-huja, áll a bál,
a jókedv magasra száll,
táncra perdül férfi, nő,
— hej, farsangi szép idő!

Szól a zene hangosan,
rikolt a jazz zajosan,
bor folyik, van áldomás,
csilingel a kacagás.

Alarc, mely fed mesterül,
éjjeltájban lekerül,
s még nagyobb a vídamság,
tobzódik a mulatság.

Igy tart másnap reggelig,
míg a báléj eltelik,
nincs már zene, halk a szó,
— szerda van már, hamvazó.

KÖRÖ PAL.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Micau Maria, Kupser Katalin, Serbanescu Olimpiu, Schiffer Katalin, Nagy Gergely.

Mozi

MŰSOR:

Kedd, február 6.

APOLLÓ: A kalóz-sziget kincseinek titka II. rész (angol film.)

CAPITOL: Tengeri sasok (angol film)

CORSO: Estétől hajnalig (francia film)

SCALA: Angol-francia szövetség (francia film.)

Rettegés, félelem,
mindenkit megfoszt, megzsarol

Jesse James

az imádott bandita,
ki a napokban városunkba érkezik

(—) Vig tarka estét rendez szegényei faszük-ségletének fedezésére a józsefvárosi izraelita nőgye-let február 8-án este 9 órakor a Zsidó Kultúrotthon-ban. A mindennapi élet gondjai közepette üdítőleg hat az olyan kikapcsolódás, amely akarva, nem akar-va vig kedélyre hangol. A műsort Löw—Beer Bélá-né és Grünwald Emil (Csampi) állították össze nagy gondossággal és megfelelő hozzáértéssel. A műsort tánc követi.

(—) Gazda halálos vasúti balesete. Dutu Petru gazda, aki a mehedintimegyei Ciuresul köz-ségben lakott, katonai szolgálatának kitöltése után vonaton hazafelé igyekezett. A gazda a szem-élyvonattal indult el Temesvárról. Bélinec köz-ség állomásán, amíg a személyvonat a Rapid-vonat érkezését várta, Dutu Petru leszállt és a sínek között sétált. A szerencsétlen ember nem vette észre a Rapid-vonatot, amely elkapta és halálra gázolta.

(—) A romániai francia egyetemi kör előadás-sorozata keretében, amely a francia civilizáció fon-tosabb mozzanatait ismerteti, holnap, szerdán este félhét órakor a kereskedelmi liceum dísztermében Griffoin Marcel tanár tart előadást, amelyre az ér-deklődőket ezúton is meghívják.

TRICOTAGE DIRECTRICET

elsőrendű szabásznőt keres

regati tricotage gyár. Cim: Rudolf Mosse hir-detőben, Arad, Reg. maria 18 szám.

(—) A temesvári görög keleti püspökség szí-nódusi választása. Vasárnap tartották meg a temes-vári görög keleti püspökség területén a szinódus világi tagjainak választását. A negyven mandátum-ra összesen kilencvenhárom jelölt volt. A szavazás községenként történt és a beküldött szavazási ered-mények felülvizsgálása folyamatban van. Az ered-ményt február 26-án hirdetik ki.

Sí-felszerelések

cipők és az összes téliportaikkek új modellekben!

KECSKEMÉTI
T E M E S V Á R, I.

(—) Puhala Sándor dr. tanár nem vonul nyu-galomba. A nemzetnevelési minisztérium régebbi döntése szerint Puhala Sándor dr. temesvári közép-iskolai tanárnak szeptember elsejével nyugalomba kellett volna vonulnia. A döntés felülvizsgálatánál azonban kiderült, hogy a nyugdíjazás még korai volna és az ismert és népszerű tanárnak még joga van néhány évig szolgálatot teljesíteni. Ennek kö-vetkeztében a minisztérium a temesvári tanügyi ve-zérfelügyelőség előterjesztésére Puhala Sándor dr. tanár nyugdíjazásától eltekintett és további szolgál-tattételre a temesvári állami német liceumhoz oszt-totta be.

(—) A Juventus Salvator sikerült műkedvelői táncestélye. A Katolikus Népszövetség kebelében működő Juventus Salvator erzsébetvárosi ifjúsági egyesület a Kiefer-vendéglőben sikerült műsoros előadást rendezett. Előadásra került hat egyfelvoná-sos színdarab, volt ezenkívül tánc, szavalat és ének. Szereplésükért sok tapsot kaptak: Wollschütz Jó-zsefné, Timsák Évi, Primok Mici, Rittinger Imre, Jójárt József, Főkői Sándor, Popovics Olga, Glav-an Rózi, Pető László, Popovics Dávid, Reichardt Alajos, Anyos Lajos, Magler Lajos, Sipos András, Bleich Károly és Henz Károly. A szépségverseny so-rán díjakat nyertek Somló Mimi, Glavan Rózi és Zillich Muci. Előadás után tánc következett.

— A pénzügyi továbbképző tanfolyam megnyi-tása. Megírtuk, hogy a pénzügyminisztérium tiszt-viselői részére továbbképző tanfolyamot rendez és magasabb állásokba csak is e tanfolyam eredm-nyes végzettei fognak juthani. A tanfolyam Bucu restiben megnyílt. A pénzügyminiszter, Constanti-nescu, nagy beszédet tartott ez alkalommal, amely nek legfontosabb kijelentése az volt, hogy el akar-ja kerülni, vagy legalább is a minimumra leszállí-tani a kincstár és az adózók közötti összeköttözése ket, ezért kívánja a legjobban képzett tisztviselőket állítani a közönség szolgálatába.

(—) Öreg nyomdász halála. Stöbinger Re-zsó, a nyomdaipar régi, kipróbált munkása, jó-zsefvárosi lakásán, 69 éves korában meghalt. Évtizedeken át szorgalmas tagja volt a nyomda-ipari munkásságnak, legutóbb pedig nyomdát bérelt és ott dolgozott. Felesége és gyermekei gyászolják. Temetése ma, kedden délután félhat órakor megy végbe a józsefvárosi temető halotti csarnokából.

(—) Megkezdődtek a védőbeszédok a Suci-u-perben. A városi vágóhid hűtőberendezésével kapcsolatos Suci-u-perben — miként megírtuk — az ügyész már elmondotta a vádbeszédet. A tár-gyalást tegnap folytatták és ezen a védők kezd-ték meg beszédeiket. Suci-u Adrian, volt városi főmérnök védelmében Nistor Dimitrie dr. mon-dott védőbeszédet, Birau Virgil mérnök védel-mében Ciorman Gheorghe dr. szóla't fel. Ma a többi vádlott védői szólalnak fel.

(—) A temesvári rendőrség forgalmi osztá-lyának közleménye. Közlik a gépkocsitulajdono-sokkal, hogy azokat a gépkocsikat, amelyeket a kitzított időpontban jól működő állapotban mu-tatnak be a rekviráló bizottságnak, csak har-minc napig maradnak használatban és azután más gépkocsival cserélik ki. Míg azokat a gép-kocsikat, amelyeket késéssel visznek a bizottság elé és amelyek javításra szorulnak, kilencven na-pig maradnak használatban, tulajdonosaikat pe-dig megbüntetik. Ezért az összes gépkocsitulaj-donosok intézkedjenek, hogy gépjük használható állapotban kerüljön a rekviráló bizottság elé, mert ellenkező esetben büntetésben részesülnek.

(—) Korcsolyák, rödlük, különböző vasárújk és háztartási cikkek olcsón kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében, Temesvár, I., Eminescu ueca 5. szám.

— Három nagyhatalom követét fogadta ki-hallgatáson Gafencu. Bucurestiből jelentik: Ga-fencu külügyminiszter vasárnap délután kihall-gatáson fogadta Franciaország, Anglia és Né-metország belgrádi nagyköveteit.

A Vörös Kereszt Egylet közgyűlése

Bizakodás helyett félelemmel várják a tavaszt az embermilliók

Nagyszámu és előkelő közönség előtt tar-tották meg a városháza tanácstermében a Vörös Kereszt Egyesület temesvári fiókjának ezévi közgyűlését, amelyen Marta Alexandru dr. kirá-lyi helytartó, Popovici Virgil ezredes, megyei prefektus, Evutian Sabin tanügyi vezérfelügye-lő, Unterweger Lothar dr. kanonok, a hittudomá-nyi főiskola rektora, Warth Péter polgarmester és még más előkelőségek is megjelentek.

A közgyűlésen Gabor Liviu dr., az egyesü-let alelnöke elnökölt, aki megnyitó beszédében közölte, hogy Marta Hermina, az egyesület ér-demes elnöknője egészségi okok miatt nem jelen-hetett meg a közgyűlésen, majd az elnök úd-vözetletét tolmácsolta. Azután a háboru rémségeit ecsetelte megkapó módon. Rámutatott arra, hogy

az idén bizakodás helyett félelemmel várják a tavaszt az emberek milliói, akik már meg-ismerték a háboru borzalmaait.

Ebből a borzalomból már csak egyetlen jel emel-kedik ki és ez a vöröskeresztes zászló, az embe-riesség utolsó jele, amely gyűlölet nélkül ápol és segít ott, ahol erre szükség van. Hangoztatta, hogy Románia békét akar, de azért fel kell ké-szülni a háborura is. A Vörös Kereszt Egyesü-letnek is fokozott munkával kell dolgoznia, hogy feladatát minden körülmények között hiánytala-nul teljesíthesse. Ezért mindenkinek támogatnia kell ezt az egyesületet, amely a legnemesebb em-berbaráti érzéstől áthatva munkálkodik. Sajná-lattal említette meg, hogy a nők, akik egyenlő jogokat követelnek a férfiakkal, a kötelességtel-jesítés terén nem versenyeznek a férfiakkal. En-nek tulajdonítható, hogy

a Vörös Kereszt Egyesületnek Temesvárott

Hülés ellen...

VALDA
PASZTILLA
eredeti dobozban-az
egyedüli hatásos
gyógyszer

(—) Legszebb ruha a Magyar Bálon. A te-mesvári Magyar Bál kitűnő hangulatának és szé-les jókedvének a fokozásához nagyban hozzá-járult a hajnali órákban megtartott tombola és ruhaszépségverseny is. A szebbnél-szebb ruhák-ban izguló leányok fiatalságuk minden varázsá-val versengtek a díjakért. A legszebb magyar ruha első díját Dupca Magda vingai leány nyerte, második lett Haas Edit, harmadik Salamon Ica.

— Megválasztották Niemerower bucarestii főrabbi utódját. Bucurestiből jelentik: A nem-régiben elhunyt Niemerower országos főrabbi utódjául vasárnap Safran dr.-t választották meg, akit február hónap végén iktatnak be hi-vatalába.

csak negyvenhat vizsgázott önkéntes ápoló-nője van.

Felhívta a nőket, hogy jelentkezzenek minél szá-mosabban a tanfolyamon és képeztessek ki ma-gukat ápolónőnek. Végül elismerő szavakkal szólta Marta Alexandru dr. királyi helytartónak és feleségének az egyesület érdekében kifejtett munkásságáról és az elnököt, az egyesület to-vábbi ragaszkodásáról és szeretetéről biztosítot-ta. Nagyhatalú beszédét Ofelsége Carol király és Románia éltetésével fejezte be.

Stefan Cornel törvényszéki irodaigazgató, az egyesület főtitkára terjesztette ezután a köz-gyűlés elé az évi jelentést, amelyből kitűnt, hogy az egyesület

az elmúlt év márciusában 85.000 lei értékű élelmiszerekkel vendégelte meg az átvo-nuló katonákat.

Ezenkívül az egyesület a bucarestii központnak másfélmillió leit utalt át gyógyszer és orvosi esz-közök beszerzésére, továbbá 104.000 lei értékű fehérműt juttatott el Bucurestibe a katonai ruharaktárba.

Demenescu Ioan helytartósági kabinetigaz-gató a pénztári és ellenőri jelentéseket terjesz-tette a közgyűlés elé, amely azokat elfogadta és a vezetőségnek megadta a felmentvényt.

Azután Marta Alexandru dr. királyi hely-tartó emelkedett szólásra és a kormány, vala-mint a helytartóság nevében mondott köszöne-tet a Vörös Kereszt Egyesületnek az értékes munkáért, majd meleghangú felhívást intézett a lakossághoz, főleg Temesvár város polgársá-gához, hogy sorakozzék a vörös kereszt zászló alá és vegyen részt az egyesület nemes munká-jában. Biztosította az egyesületet, hogy a maga részéről

továbbra is az emberi lehetőségek határáig támogatni fogja az egyesület munkáját, amelyre az Isten áldását kérte.

A nagy tapsal fogadott beszéd után Stefan Cornel főtitkár közölte, hogy a választmányt Stavrescu tábornok feleségével, Lambrino Iri-nával és Spalatelu Herminával kiegészítették. Demenescu Ioan kabinetigazgató azután felol-vasta a költségvetési tervezetet, amelyet elfo-gadtak. Végül Gabor Liviu dr. berekesztette a közgyűlést.

CAPITOL MA A POLLO

Tengeri sasok

Olivia de Havilland
és Georg Brent
a főszerepekben

A kalózsziget kincsének titka

Szenzációs kalandorfilm II. része

1820 szeptember

A világ legimpozánsabb síremléke bizonyosan az, amelyet a franciák Párisban Napoleon számára emeltek. Nem messze a síremléktől másik emlékmű áll, két emberé, akik sokkal többet tettek világukért, mint császáruk.

1820 előtt az emberiség nem ismerte a kinin lázat gyógyító hatását és a láz elleni küzdelem rendszerint bizonytalan kilátású, vagy éppenséggel eredménytelen volt. Csekély mennyiségekben használták a chinarindát, azonban ennek a szernek hatóerejét nem ismerték és azok, akik a kezdetleges gyógyszert használták, rendszerint nem gyógyultak meg. Pedig a világnak már égető szüksége volt valami jobb gyógyszerre, mert a trópusokon emberek milliói haltak meg maláriában és az Egyesült Államok déli részein is irtózatosan nagyszámú emberéletet követelt a hidegleléses láz, — ami nem más, mint a malária.

Polletier és Caventou hosszú évek tudományos kutatásai után 1820 szeptember 11-én nyilvánosságra hozták, hogy olyan anyagot találtak, amely a chinarinda tulajdonságait tartalmazza; elnevezték ezt az anyagot kininsulfátnak és az egész világ tudomására hozták azt az eljárást, amellyel minden vegyész hozzájuthat az új anyaghoz.

Ez a felfedezés megváltoztatta sokmillió, addig állandó halálveszedelemnek kitett ember életét. A két franciának köszönhetjük a szerencsés helyzetet, amelyben a világ akármelyik gyógyszertárába belépve, oly csekély költséggel hozzájuthatunk a veszedelmes betegség egyetlen ellenszeréhez.

A Népszövetség Malária Bizottsága megelőzőseként 0.4 gram kinin napi anyagot ír elő a „maláriaszegén” idejére, kezelésként pedig 1—1.3 gr. kinin napi adagot 5—7 napig. Utókérdésre ezután nincs szükség.

Presbitereket választott a temesvári református egyházközség

A temesvári református egyházközség vasárnap délelőtt tartotta meg presbiterválasztását a templomban. A főgondnoki és gondnoki tisztség betöltése, valamint tizenegy rendes és nyolc pótpresbiter választása ment végbe. A választás megejtésére Sütő Béla nyugalmazott műszaki főtanácsos elnöke alatt Kegyes István és Horvay Béla presbiterekből álló bizottságot küldöttek ki. Sütő Béla a nagyszámú megjelent választók előtt ismertette azon tisztségek hatáskörét, amelyek ezúttal betöltésre kerülnek, majd rámutatott arra, hogy a presbiterium létszámát ebben az évben nyolc taggal felemelték, akiknek a száma harminckettőre emelkedett. A presbiterek számának a gyarapítása azért lett szükséges, mert az egyházközség tagjainak száma is megnövekedett, továbbá Temesvár megnagyobbodása is indokolja ezt, valamint azok a feladatok, amelyek különösen most várnak megoldásra, amikor a temesvári református egyházközség még ebben az évben elérni megalakulásának ötvenedik évfordulóját. Sütő elnök ezenkívül ismertette az egyházi törvényeknek a megajtendő választásra vonatkozó szakaszait és felhívta a megjelenteket, hogy ejtsék meg a választást.

Ezután Györbíró Jenő dr. volt városi árvaszéki elnök előterjesztette a jelölő bizottság javaslatát. Az összes felolvasott nevek egyhangú lelkesedéssel találtak és ennek eredményeképpen az egyes tisztségekre a következőket választották meg:

Főgondnok lett újból Nagy Károly szalaggyáros, gondnok Tóth Benjámín nyugalmazott pénzügyi főtisztviselő. Megbízatusuk három évre szól. Rendes presbiteri tagok lettek tizenkét évre: Dénes Lajos, Molnár Károly, Turi György (régii tagok), Irinyi Sándor, Fogarassy Zoltán dr., Adorján Mihály, Varga Sámuel, Bérczi Béla, Vass Dezső, Hegedűs Sándor, Jancsó Károly (új tagok). Pótpresbiterek a következők lettek: Szilágyi József, Brády Albert dr., Takács Lajos dr., Nagy János, Duba András, Aszalai László, Sárközi Zsigmond és Varsányi Pál. Az utóbbiak megbízatusa három évre szól.

Az egyhangúlag megejtett választás után az egyházközség ülése véget ért.

SPORTESEMÉNYEK

A Venus és a Rapid kerültek az országos jégkorongbajnokság döntőjébe

A nemzeti jégkorongbajnokság küzdelmeit vasárnap nagy érdeklődés mellett folytatták. Ezúttal már az elődöntőket bonyolították le, amelyek során a Venus a Marossal, a Rapid pedig a Dragos Vodával került össze. Mindkét fővárosi csapat megszerezte a győzelmet és így a döntőben a Venus és a Rapid küzdenek a bajnoki címért.

Venus—Maros 5:1 (1:0, 3:1, 1:0). A két csapat nagyon szép mérkőzést vívott, amelynek során a nagyobb lendülettel játszó Venusnak sikerült fölényes győzelmet aratnia. Az első harmadban egyenlő ellenfelek küzdelme alakult ki,

ekkor a Venus csak egy gólt bírt elérni. A második harmadban a Venus fölénybe került és három gólt szerzett. Ekkor a marosvásárhelyi csapatnak is sikerült szépíteni az eredményen. A harmadik harmadban még nagyobb küzdelem fejlődött ki. A Venus újabb góllal növelte előnyét.

Rapid—Dragos Voda 2:0 (1:0, 1:0, 0:0). A mérkőzés esélyese a cernautii csapat volt, ennek ellenére a Rapid nagyszerű játék után győzelmesen került ki a játékból. A fővárosi csapat az első és második harmadban egy-egy gólt ért el és ez az eredmény már nem is változott.

Lázasan folynak az előkészületek a brassói si versenyre

A Romániai Sí Szövetségben lázas munka folyik a február 8. és 18. közötti napokra kitűzött országos bajnoki versenyek előkészítésére érdekében. Mint megtudtuk, e hó közepén lesznek az év legnagyobb versenyei, pontosabban:

Február 8-án 18 km-es senior és 8 km-es ifjúsági futóverseny a brassói Poianában.

Február 10-én 4x10, illetve 4x4 km-es staféta-verseny a Poianában.

Február 11-én ugróverseny a Bolnokon, a Brassói Turista Egyesület rendezésében.

Február 17-én lesiklóverseny a Bucsecsen.

Február 18-án műlesiklóverseny a Bucsecsen.

A legnagyobb érdeklődés természetesen a február 11-iki ugróverseny irányában mutatkozik. Az ugrás a sísport koronája. Ugró csak tökéletes szíó lehet, aki testileg, lelkiileg, idegileg egyaránt a legkiválóbb képességek birtokában

van. Így az ugrás maga olyan sportteljesítmény, amely a legnagyobb bámulatot váltja ki a közönségből. 40—80 métert repülni minden gépi eszköz nélkül, csodás és látványos emberi képességek bemutatása.

Az országos bajnoki versenyen indulni fognak a kerületi bajnoki versenyen legjobban szerepelt ugrók, továbbá azok a versenyzők, akik jelenleg Garmisch-Partenkirchenben Románia színeit képviselik. Ezek között van Kovácsy György BTE, többszörös országos bajnok, Gött Johannes KSV, a leghetesebb ifjúsági ugró, aki elsőnek érte az 50 métert, továbbá Ciocoiu, aki egyik legtrikábban bukó ugró.

A verseny színhelye a Bolnok, a Brassótól 7 km-re levő Derestye vasútállomástól, vagy az innen 1 km-re levő Bácsfalva közelíthető meg gyalog, jelzett úton egy óra alatt.

Corcan Ioan dr.

a Chinezul-Ilsa sportegylet új elnöke

A Chinezul-ILSA sportegylet nagy érdeklődéssel várt közgyűlésén új vezetőség került a nagymúltú egyesület élére. A különböző jelentések után került sor a választásra. A lila-kék egyesület elnökévé Corcan Ioan dr.-t választották meg, míg alelnök Bercovici Iancu lett. Főtitkárrá Jacobson Nicu választották, főpénztáros Korody Lajos. A választmányba Bíró Vazul, Gyenge Imre, Dumoniú Ioan, Dörner Antal, March Ignác, Schmidt József, Angner, Weisz Artúr, Weisz Ferenc, Osztermann Ferenc, Meresko Pál, Gradjel János, Franczek József, Geng János, Lőrincz Lajos és Mahler J. kerültek. Elnökök Wilkovits, Flauder, Takács, Guntersdorf János és Bíró László. A közgyűlés, amely Iuga Liviuist díszelnökké választotta, úgy határozott, hogy az egyesület továbbra is megtartja eddigi nevét.

Si-felszerelések,
Brett-lik, cipők,
Windjacks
A. M. Mülley

Timisoara, I., Str. Solderer 11.

Sporthírek mindentelől

Athén—Szaloniki 3:2 (1:1). A két város válogatottja a fővárosban ütközött meg és a mérkőzésből Athén válogatottja került ki győztesként. Az eredmény 3:2 volt.

A jugoszláv szövetség elfogadta a március 31-iki dátumot. A jugoszláv szövetség a napokban átiratot intézett a román szövetséghez, amelyben közölte, hogy elfogadja a március 31-iki dátumot és így a két ország válogatott csapata Bucarestben mérí össze erejét.

Az FTC a magyar ökölvívó csapatbajnok. A magyar ökölvívó csapatbajnokság vasárnapi fordulóján a következő eredmények voltak: BTK—BSzKRT 8:8, FTC—BVSC 8:8. Így tehát a csapatbajnokságot az FTC nyerte. A bajnokság végső állása a következő: 1. FTC 5 pont. 2. BTK 3 pont. 3. BSzKRT és BVSC 2—2 ponttal.

Csehország csapata nyerte a garmisch-partenkircheni jégkorongbajnokságot. A Garmisch-Partenkirchenben megrendezett jégkorongbajnokság döntőjébe a magyar és a cseh csapat került. A két ország együttese vasárnap játszotta le a döntőt, amelynek során a csehek 6:0 arányú győzelmet arattak.

Hivatalos eladási hely légvédelmi cikkek részére

A belvárosi Eugen de Savoya uca 7 számú házban a Standard rádióüzlet volt helyiségében megnyitott a légvédelmi cikkek hivatalos eladási helye. Az új eladási helynek az a célja, hogy a város és a temesi helytartóság közönségét ellássa a gáz- és légvédelem szempontjából fontos védelmi eszközökkel, mint gázálarokkal, kötszerekkel, az elsőtétítéshez szükséges függönyökkel és más cikkekkel, amelyek a légvédelemhez és az elsőtétítéshez szükségesek.

A légvédelmi minisztérium már legközelebbi rendeletet bocsát ki, amely kötelezően előírja a lakosság számára az említett cikkek beszerzését, hogy a közönség egy esetleges ellenséges légi támadás esetén megfelelően legyen felkészülve.

Bizonyosra vehető, hogy a rendelet megjelenése után a közönség elhalmozza megrendelésekkel az új elárusítóhelyet és így az nem tud majd egyszerre eleget tenni a közönség fokozott igényeinek. Ezért ajánlatos, hogy mindenki lehetőleg már most keresse fel az Eugen de Savoya uccában levő elárusítóhelyet és szerezze be, illetve rendelje meg a légvédelmi felszerelést, amely a légvédelmi minisztérium által előírt szabott áron kerül forgalomba. A temesi helytartóság számára megnyitott hivatalos elárusítóhely vezetője Chodora ezredes, aki a légvédelmi cikkek elsőrendű szakembere és így mindenki bizalommal fordulhat hozzá.

CHAPLIN

(Chaplin szénfekete hajjal jelent meg egy hollywoodi bemutatón.)

A művész kelletlenül, rossz szájjal ébredt. A csillagok villanegyedében éppen olyan 30 fokos hőség tombolt, mint bárhol Nyugat-Amerikában, a fehér falakon már izzott a napsütés és Charlie Chaplin kissé borzasan jött elő a fürdőteremből. Az óriási hallban félhomály volt és a reggelizőasztal mellett jeges vödörben a sok frissítő. Charlie könnyű selyemköntöst viselt, gyümölcslevet töltött magának és szomjasan ivott. Egy pillanatig tünődve állt meg és az előző estére gondolt, amikor a jéggel hűtött kerti étteremben vacsorázott, oldalán legujabb feleségével.

— Paulette gyönyörű volt, — gondolta és elmosolyodott. Az asszony még aludt, semmi nesz nem érkezett szobája felől, csak kint a kertben suhogtak az öntözőcsövek. Charlie leült, rágyújtott és a fűgével pácolt dohányfüstben újra jelentkezett az a kellemetlen íz, amelyet az este érzett.

Lassan felemelte a fejét és belenézett a falat borító óriási tükörbe. A szellemes művészfej most kissé hervadtan hatott, a ráncok elmélyültek, a kurta haj tükés bozótja szétmeredt a koponyán, a szemek alatt kicsiny, lila táskák húzódtak meg. Felfedezte, hogy bőrén valami viaszos csillogás van, sárga árnyalattal.

Újra az előző éjszakára gondolt és Paulette-et látta maga előtt, virágarcával és felfedezte szemében azt a hűvös fényt, amivel őrá nézett:

— Szamárság — lebbentette el az ötletet és felállt. Abban a pillanatban muzsika dünyögését hallotta valahonnan, nyilván Paulette-nél szólt a gramofon. A hangok szűrtlen érkeztek a falakon keresztül. Az énekes forró tenórja közönséges fizikai tüneménynek tetszett, de a dallamtól megriadt. A buta, primitív kis amerikai dal a lányról szólt, aki tizenhétéves és várja a fiút, aki húszéves és akinek szénfekete haján csillog a fény.

Charlie megdöbbsent. Azután felment a fürdőszobába, csemetett és délben, amikor az ebédhez érkezett, már szurokfekete haját viselt. Paulette a nyakába agraott.

— Charlie drágám, tíz évvel vagy fiatalabb...

Savanyuan elmosolyodott. Tíz évvel fiatalabb. Este gondosan öltözött és az autóban olyan izgalmat fogta el, mint siheder színészkorában, amikor első szereplésére készült. A mozi előtt, amelyben a bemutatót tartották, nagy tömeg várta a csillagokat. Charlie kiszállt és szétnézett. Vidám arcok fordultak feléje.

— Charlie, — kiabáltak — milyen fiatal vagy?

A nyomás egy pillanat alatt eltűnt a melléről. Újra a nagy komédiás volt, aki sikert arat, bármit is művel. Magában erre gondolt.

— Sikerkült. Még sikerült...

Paulette ragyogva haladt mellette, a fiatal Chaplin fényébe öltözve, büszkén. Ugy haladtak, mint akik becsapják a világot. Önmagukat is. Egyikük sem hallotta, amikor egy újságíró, fanyar, koravén amerikai fickó csendesen megjegyezte:

— Öreg komédiás... Sajnálom... (b.)

Színház

Fekete Mihály előadásai
február 18-án Felszeghy Mária
vendégtelleptével

Megható az a kitartás, amellyel évtizedek küzdelmén keresztül Fekete Mihály újra meg újra visszatér Temesvár közönségéhez, hogy igazolja, milyen mély szeretettel űzi a mesterségét és azt is talán, hogy mennyire érti azt. Február 18-án, vasárnap délután hat órakor és este kilenc órakor harmincöt esztendősi színészi jubileumát ünnepli Fekete Mihály. Ez a jubileum azt is jelenti, hogy harmincöt éve annak, amikor Fekete Temesvárott először lépett színpadra. Itt kezdte a mesterségét és a színészkola elvégzése után Krecsányi Ignác szerződtette Fekete Mihályt. Öt évig volt tagja a temesvári színtársulatnak, majd Kolozsvárra szerződött. Tizenöt évig volt színikazgatója is városunknak. Színikazgatása alatt új színésznemzedéket nevelt. Temesvár teljes lélekkel vesz részt a február 18-iki jubileus ünnepén a városi színházban. A színházi pénztár máris elfogad előjegyzéseket a február 18-iki előadásokra.

= KÖZGAZDASÁG =

Gazdasági növényeink táplálkozása

Az embernél és az állatoknál is a légzés feladatát a tüdő végzi el, míg a zöld növény a légzést a levélzete útján valósítja meg. Az emberi és állati szervezet a levegőből oxigént köt le és szén-dioxidot szabadít fel, viszont ezzel szemben a növény szervezete oxigént szabadít fel és szén-dioxidot köt le. Ilyen bölcs úton gondoskodik a természet arról, hogy az emberiség és az állatvilág által is a levegőből elhasznált oxigént, amely nélkül földi életünk megszűnne, a növényvilág pótolja. Az embernél és az állatoknál szájberendezést látunk, amelyen át a tápanyag felvétele történik. A növényvilágban a szájberendezés szabad szemmel nem látható, azonban ha mikroszkópon át vizsgáljuk a zöld leveleket, akkor a szájhoz hasonló nyílásokat fedezünk fel rajtuk, amelyek a levelek alsó szövetébe vezetnek. A levélzeten levő ezen nyílásoknak a rendeltetése az, hogy ezeken át vezetődjenek le a növényzet be- és kilégzése, illetve így menjen végbe a levegőből való táplálkozás folyamata.

A zöld levél alapszövetében megnyult sejtek, az úgynevezett chlorofilsejtek ismertek fel további mikroszkópikus kutatások után. A zöld chlorofilsejtek rendeltetése az, hogy a levegő szén-dioxidjából és a víz elemi alkotó részeiből oxigén felszabadítása útján az első szerves anyagot hozzák létre, úgymint a cukrot és ebből a további vegyi átalakulás folytán a levelekben keményítő képződik. Ez a vegyi átalakulás a nap hőenergiájának a hatására megy végbe olyképpen, hogy a levelekben képződő cukorban, illetőleg a keményítőben a nap sugárzó melege felhalmozódik és növényeink szervezete ezt mint égési terméket raktározza el számunkra. Növényeink szervezetében az így elraktározott energiaforrás nem más, mint a levegő szén-dioxidjából lekött szénanyag, ami az emberi és állati szervezetnek az erőforrását képezi. A levelekben képződött az elsődleges cukorból, illetőleg a keményítőből épül fel az élő protoplazma, vagyis a növény szerves anyaga. Az élő protoplazma fehérje-anyagból áll, amely minden élő sejtnek a főalkotó része. Az élő protoplazmából a cellulóz, a rostanyagok, növényi zsíradékok, viaszképződmények, keményítő, cukorfélék, savak, szóval a növény szerves anyagának minden elérhető része. Mindez a levegő szén-dioxidjából, a levelekben képződött elsődleges keményítőből, illetőleg cukorból jön létre és a levelek chlorofil tartalma, élő sejtjeiben készül az ember és az állatvilág részére. Mindezekből tehát megállapítható, hogy szerves anyagokból (szén-dioxidból és vízből) a nap sugárzó energiájának felhasználásával szerves anyag képződik. Ezek a természeti erőforrások olyan nagy mennyiségben képződnek, hogy kiapadhatatlannak kell azokat tekinteni, bármennyire számoljunk is az emberiség és az állatvilág elszaporodásával.

Néhány évtizeddel ezelőtt olyan statisztikai számítások kerültek forgalomba, amelyek szerint rövidesen elérkezik az az időszak, amikor majd a természetadta erőforrások, mint például a chilei salétrommezők kiapadása miatt, az emberiségnek éheznie kell. Az emberi elme találmányosága azonban még idő előtt felfedezte azokat az elemi erőforrásokat, amelyekből a gazdasági növényeink létfenntartásához szükséges salétromsav előállítható. Megállapították a tudományos kutatók, hogy a levegőben mintegy 78 százalék erejéig szabadon előforduló nitro-

gén-gázból salétromot, ammoniát vagy mézsnitrogén nevű értékes nitrogéntrágyát lehet gyártani. A salétromsav nemcsak a mezőgazdasági növényeink életében fontos, hanem robbantó anyagok gyártásánál is nélkülözhetetlen. A nitrogéntrágya szerepét, amely nagy fontossággal bír gazdasági növényeink fejlődésére is, gazdáink már közelebbről ismerik. A salétrom az emberiség számára nemcsak értékes, hanem nélkülözhetetlen erőforrás is, mert a gazdasági növények a létfenntartásukhoz szükséges nitrogént rendszeresen a jó talajban előforduló salétromsav-vegyületekből veszik fel. Az amoniavegyületek is alkalmasok gazdasági növényeink nitrogén szükségletének az ellátására. A nitrogén-vegyületek legkönynyebben a jól átszellőzött talajban, a talajbaktériumok útján alakulnak át salétromsav-vegyületté és ebben a formában kerülnek gazdasági növényeink gyökérzetébe. A gyökérzett útján felvett salétromsav-vegyületek meg a zöld levelek erezetében is felfedezhetők.

A salétromsav-vegyületeknek és a levelekben képződött elsődleges cukornak az együttes vegyi képződményéből a fehérje-anódok, az anódnak az egyesüléséből pedig a fehérje-molekulák képződnek, amelyek vegyi hatásokra szét is bonthatók. A különböző fehérje-anyagok az élő növények protoplazmájának legfőbb alkotó részeit képezik, melyeknek bomlási termékei nemcsak a mennyiség, hanem a minőség szempontjából is egymástól eltérőek. Így például a zöld növényi részekben található fehérje, amely az élő protoplazmát alkotja, a fehérje-építőkövek összes részeit tartalmazza. Vannak azonban növényi fehérjék, amelyeknek az összetételéből egyes építőkövek hiányzanak. Eszerint az előbbieket teljes fehérjéknek, az utóbbiakat pedig nem teljes fehérjéknek nevezzük, mint például a gabonalisztben előforduló fehérjéket is. A táplálkozás szempontjából nem lehet közömbös számunkra a fehérjedús, vagy pedig a fehérjeanyagokban szűkölködő növényi részek ismerete. A legtöbb fehérje a levelekben, a szárrészekben vagy a fiatal hajtásokban fordul elő.

A magyar gazdatársadalom nagy része számára fejtegetéseimnek a megértése, nehéz helyzetet jelent, azonban minél megközelíthetőbb módon igyekeznek gazdáink a növényvilág életműködési folyamatával, szervezetével és alaptulajdonságaival megismerkedni, annál nagyobb hasznát fogják ennek látni további ismertetéseim során.

Meggyessy István

— Külföldi járadék-papírjaink konvertálása. A hivatalos lapban törvényrendelet jelent meg, amely felhatalmazza a pénzügyminisztert, hogy bármilyen fajta külföldi elhelyezésű román állami járadék-papírokat konvertálás végett átvegyen, amennyiben ezeket erre a célra följajulják a birtokosok és ezek amortizálása végett 1935 évi 3%-os „consolidare” járadék-papírokat bocsásson ki a beváltásra kerülő különböző járadékok szerint általa a köztartozások műszaki bizottságának véleményezése alapján megállapítandó árfolyamokon, feltelekkel és módosítással.

— Február 15-től 23-ig terjedő időben kedvezményes áron lehet Kolozsvárra utazni. Az EMGE február 17—21 napjain Kolozsvárt rendezendő vetőmag és háziipari kiállítására kedvezményes áron való utazás engedélyezését kérte a CFR vezérigazgatóságától. A CFR vezérigazgatósága 210342 szám alatt értesítette az EMGE-t, hogy a kiállítás látogatói számára a visszautazásnál 50%-os kedvezményt engedélyezett a személyvonati jegyek árából. A kedvezmény igénybevételének módja a következő: Kolozsvárra egész jegy váltandó. A jegy megőrzendő, mert ennek, valamint a kiállítási belépőjegynek felmutatása mellett visszafelé félárú jeggyel lehet visszautazni a kiinduló állomásra. A kedvezmény február 15-től 23-ig terjedő időben 5 nap tartamára érvényes.

— JAPAN HÉTMILLIÓ TONNA PETRÓLEUMOT VÁSÁROLT. Mexikóból jelentik: A mexikói és a japán kormány egyezményt kötött hétmillió tonna petróleum leszállítására. Japán az ellenérték egy részét készpénzben, a hátralékot pedig árukkal fizeti.

A DÉLI HIRLAP
BUCURESTIBEN

a következő kioszkokban kapható:
Calea Victoriei és Bdul Elisabeta sarok
Calea Victoriei és Bdul Academiei sarok
Str. Lipsicani, az Elite kávéházzal szemben
Str. Academiei, Union és Stanescu szállodák-
kal szemben
„Carpati”, Esplanade szállodával szemben
„Literatura”, Calea Victoriei

A belgrádi tanácskozások gazdasági jelentősége

A nemzetközi politika és a semleges országok békeje szempontjából bőven megvilágították a Balkán-államok belgrádi tanácskozásainak a nagy jelentőségét a külügyminiszterek beszédei és a hivatalos nyilatkozatokot kísérő sajtóvélemények. A Balkán-államok semlegessége a megállapítások szerint nemcsak ezeknek az államoknak maguknak a kívánsága, hanem ez időszakra az egymással szemben és harcban álló hatalmak is e semlegességben látják saját érdekeik fedezetét is. Az ok majdnem egész teljességében gazdasági.

A belgrádi konferencia világpolitikai eseménye így, ha kevésbé kifejezetten, de belső lényegében azoknak a gazdasági kérdéseknek a keretei által volt meghatározva, amelyek a hadban álló államok külkereskedelmi forgalmával vannak szoros kapcsolatban és azokkal, amelyek a semleges Balkán-államok export-import érdekeit érintik.

Az elhangzott kijelentések a politikai semlegesség következetes keresztülvitelekként

a gazdasági semlegességet hangsúlyozták ki, ami abban fejeződik ki, hogy a Balkán-államok meg-

kötött gazdasági szerződéseiket betartják és teljesítik, ezeken túlmenően pedig jóindulatú semlegességüket avval hozzák kifejezésre, hogy külkereskedelmi forgalmuk méreteit lehetőleg

változtatlan keretek közt tartják fenn mindazokkal az államokkal, amelyekkel eddig is export-import köteleik voltak.

A nemzetközi politikai békeállapot mellett a belgrádi tanácskozás eredménye a gazdasági egyensúly állapot fenntartása és félreérthetetlen szolgálata.

És még egy igen jelentős megállapítás a Balkán-államok újra megerősített szövetsége kapcsán az, hogy ezek a területek egymásközt egyre erőteljesebb gazdasági összeköttetést hoztak létre. Külkereskedelmi forgalmunk — eltekintve attól, hogy a Balkán-államokkal majdnem kivétel nélkül aktív a javunkra — az előző évihez képest átlag háromszorosra emelkedett. Az érdekek közössége így egyre világosabban kialakítja az országhatárokon felüli nagyobb gazdasági közösséget, a jövő fejlődés komoly alapját.

A leu helyzete szilárd

Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztériumnak az a határozott hangú nyilatkozata, amelyel megcáfolta a bankjegyek lepecsételéséről elterjedt álhíreket, elejét vette minden magánérdekű újrakérdésnek, amely a nagy néptömegek bizalmát akarta kihasználni. Az álhírt könnyen megcáfolták, mert az nem a valóságon alapult és nem felelt meg a való tényállásnak. A leunak szilárd helyzete széles körökben jól ismert. A pénzügyi újrakérdők nem érték el a céljukat, mert a felső helyről jövő hivatalos cáfolat nyugalmat keltett. A leuban való bizalmat nem lehet megdönteni, mivel a leunak az érteke az utóbbi években egyre növekedett. Az állami pénzkibocsátó intézet az utóbbi időben nagy mértékben megnövelte a fémpénz készletet. A kereskedelmi mérleg a kivitel előnyére van beállítva. Ezek mind olyan jelenségek, amelyek emelik és megszilárdítják a leu értékét. Ennek az egészséges pénzügyi politikának egyik megnyilvánulása a hadfelszerelési bónok jegyzése. Azok, akik nagy összegeket jegyeztek, jelentős mértékben hozzájárultak a leu helyzetének megszilárdításához. A had-

felszerelési kölcsön újabb bizonyítéka a leu szilárd helyzetének. Ennek tudható be, hogy az álhírek, amelyek a bankjegyek lepecsételéséről terjedtek, nevetségessé és valótlanokká váltak.

— A lejárt behozatali engedélyek megújíthatók. A most érvényes külkereskedelmi törvény szerint a 15 nap alatt fel nem használt behozatali engedélyek érvénytelenekké válnak és a meghosszabbítás ki van zárva. Tekintettel azonban arra, hogy a jelenlegi viszonyok közt a külföldi vételek lebonyolítása sokszor ütközik olyan nehézségekbe, amelyeket a behozatali engedély tulajdonosának nincs módja az aránylag rövid idő alatt elhárítani, a nemzetgazdasági minisztérium a nagy behozatali szükségletre való tekintettel elrendelte, hogy a foganatosítás nélkül lejárt behozatali engedély helyett új engedélyeket kérhetnek és kaphatnak azok tulajdonosai, ha igazolják, hogy a kifizetés engedélyt megkapták erre az ügyre és ha újból befizetik a behozatali engedélyek hat erejüket. Azonban ezeket az új engedélyeket csak elsőrendű fontosságú termelő, vagy közellátási anyagokra adják ki.

— ROMANIA NAPI PETRÓLEUM TERMELÉSE. 1700 vagon az a mennyiség, amit a román petróleum vállalatok naponta kitermelnek. Az egyes üzemek között természetesen igen nagy különbségek vannak. Első helyen áll az Astra-Română 328 vagonnal. Evvel szemben a Petrolul Românesc cég alatt egyesült csoport napi termelése 24 vagon és vannak ennél is kevesebbet termelő kis társulatok.

— Görögországi kivitelünk fizetése. Megegyezős jött létre Görögországgal az oda tőlünk kivitt árúk fizetési módjaira. A termény és a petróleum termékek fizetését kivéve, amely szabad devizában fizetendő, minden más áru árából 18% lesz szabad devizában fizetve, 60% az A), 10% a B) és 12% a C) számlára lesz befizetve görög drachmákban az ottani nemzeti banknál. Az áruforgalmon kívül pénzügyi kifizetések külön számlán lesznek teljesítendőek, amely azonban nem haladhatja meg az évi 100.000 drachmát.

— Az ócskavas gyűjtésének törvénye. Mint már hírt adtunk róla, az országos fémhivatal törvénytervezeten dolgozik, amely az ócskavas gyűjtését a magánkezekből kivonja. A tervezet előkészítése közben az vált meggyőződéssé, hogy a még használható szerszámok és eszközök külön szempontok alá esnek, ezeket nem kívánatos a használhatatlan anyagokkal együtt kezelni. Ennek folytán olyan törekvések mutatkoznak, hogy a szerszámok és esetleg javítás után használható eszközök maradjanak meg továbbra is a szabad kereskedelmi forgalomban, s ezek gyűjtésével és eladásával tovább is foglalkozhassanak az erre jogosítvánnyal bíró kereskedők.

— Az ipari kocsz kedvezményes elvámolása. A pénzügyminiszter megengedte, hogy a fémipari vállalatok kocsz szükségletének biztosítása végett nemcsak azt a kocszot vámozzák el az iparvállalatnak biztosított kedvezmények figyelembevételével, amit maga a vállalat a saját neve alatt rendel, hanem azt a mennyiséget is, amire a kereskedő cégek kaptak behozatali engedélyt, ha az árút a kedvezményezett iparvállalat veszi át.

— Újabb rendelettel engedélyezték az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet gazdaköreinek működését. Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet elnökségének kérésére a belügyminisztérium állambiztonsági vezérigazgatósága 1939 december 11-én kelt 83.062 számú rendeletével engedélyezte az EMGE falusi gazdaköreinek üléseit, anélkül, hogy ezekre előzőleg külön engedélyt kellene kérni. Természetes, hogy ezekben a gazdaköri üléseken csak kizárólag mezőgazdasági, illetve gazdasági dolgokról szabad beszélni. Katonai zónákban azonban az ülések engedélyezését az illetékes katonai parancsnokságtól kell kérni.

RÓZSASZÜRET

IRTA: LIGETI ERNŐ

68

Az asszony meghalkította a hangját.

— Ismerem, — mondotta elővigyázatosan.

— De maga honnan ismeri?

Iván titokzatosan mosolygott.

— Hát a lócsalábú Acsevet is ismeri?

— Nem, nem ismerek én senkit, — harapta el a szót a korcsmárosné bizalmatlanul. — Ki maga? A rendőrségtől jön? Nem, nem ismerek senkit!

Iván szelíden megérintette a kezét.

— Ne ijedjen meg, jó asszony, nem a rendőrségtől jövök.

— Hozom már, — kiáltott az asszony a másik asztal felé és szaladt a söntésbe. Amikor pár perc múlva visszajött és letette a pálinkát, csak félszemével sandított feléje, de nem mert odamenni. Iván magához intette.

— Nincs valami harapni valója? Még ma nem is ebédeltem.

Az asszony komoly arccal lépett hozzá és közömbös, száraz hangon kezdett el beszélni vele, mintha felejtetni akarta volna az előbbi bizalmaskodást.

— Tojás, szalonna, kolbász, túró, parancsol, kérem?

— Nézze, — felelte egész halkan. — Én Basdarov Iván vagyok. A bírónak az unokája, higgye el nekem.

Az asszony izgett-mozgott, de az ifjú bizalmat könyörgő tekintete meggyőzte. Nem, nem, ez nem lehet besugó.

— Három háznyira innen Danilew lakott, a nyugalmazott állatorvos. Volt két kis lánya, Bozena és Andreina. A falu lelkészét ebben az időben Kirikownak hívták. Ez a korcsma pedig, — mosolygott, mert most minden eszébe jutott, — ez a korcsma pedig a Jakab Lihové. Igaz?

— Jakab a nagybátyám volt.

— No látja, nem vagyok annyira idegen ebben a faluban, mint elképzelem. Meg tudja hát nekem mondani, hogy hol találom meg a lócsalábú Acsevet?

Az asszony megadta magát. Nem szívesen. Ki tudja, milyen keresztűzben áll a falu, ha az emberek így rettegnek attól, hogy bármilyen dologba belekeveredjenek.

— Acsevet már hetek óta mindenütt keresi a rendőrség. Bemenekült a hegyekbe. Legyen kis türellemmel, beküldöm az uramat, aki a fészerben fát vág éppen. Tehát három tojás pohárban, vaj, — mondotta hangosan, hogy a másik asztalnál is meghallják, miről van szó. — De ha akar májas, vagy véreshurkát káposztával, azt is kaphat, — folytatta felé fordulva, hangosan, jóakarattal.

Iván türelmesen megvárta, amíg bejött a korcsmáros. Tagbaszakadt, hatalmas férfi, tiszta macedón-típus. Viselkedése, a tartása elárulta, hogy a múltban katonás mesterséget folytatott. Tüzoltó volt Nisben, amint később kiderült róla.

— A feleségem küldött be az úrhoz, hogy beszélni akar velem.

Ő is megnézte alaposan, mint aki bizonyosságot akar szerezni, hogy nem fogják törbeccsalni.

— Az öreg Iliá bácsi küldött, aki most a kórházban fekszik, Nisben. Nekem Acsevel kell beszélnem. — Erőt a lelkekben és a szívekben — suttogta áhítatosan és két ujját keresztbe tette előtte.

Iván nem csalódott. A korcsmáros megértette a jeimondatot.

— Pontosan öt óraker a falu végén, három háznyira a Kálvária-keresztől találkozunk.

Azután elment és hogy ne keltsen semmi feltűnést, odaült az iddogálók asztalához.

3.

A Kálvária-keresztnél azt mondta neki a korcsmáros:

— Menj be ebbe a házba és halkan fityüld

a Bozse mojt. Aztán tarts egy kis szünetet és ismét fityüld. Ha nem látsz senkit, akkor próbálj brekegni, mint a békák. Acsev a szénadlason rejtőzködött el.

Acsev arca, vállalai, térde csupa szöglet, szurtos képű, borotvátlan fiatal ember volt, bütykös ujjakkal. Elrongyosodott bekecs volt rajta, tele redvességgel és átázott szalmaszálakkal. Kabátja zsebe kidülledt, szinte érezni lehetett a kemény tárgyakat, revolvert vagy valami más védekező eszközt.

Iván elmondta, hogy miért jött.

— Iliá üzent neked, hogy a listát, amit a harangozó a templom tornyának hagymájában rejtett el, azonnal semmisítsétek meg. Azután értesíteni kell D. 13-at, hogy egyelőre ne váltsa ki a vámhivatalban azt a bizonyos gyógyszer szállítmányt. Azután hírt kell adni Nogának, hogy huszonnégy órán belül változtassa meg a rejtékhelyét és próbáljon Iliával mindaddig, amíg a kórházban van, érintkezést találni, — mert a börtönbe nem tud majd bejutni — és végül, ha van valami üzenni valótok, akkor üzend meg, mert én még egyszer találkozom velem.

Acsev gondosan végigsimogatta csapzott bajuszát, amelyre ráfagyott a pára. Félhangosan megismételt minden szót, a biztonság okáért. Hosszú ideig gondolkodott, rá sem nézve a vele szemben állóra, aki az elhagyott udvaron egy kopár tölgyhöz támaszkodott. Iván sűrűn kappkódta a lábát, mert fájni kezdett. Acsev megszólalt:

— Mondd meg, hogy a listát megsemmisítettük. A gyógyszer szállítmányt nem fogja kiváltani senki — legfeljebb odavész a munició. Kár érte. D. 13-at azonban én nem tudom értesíteni, odaát van, fenn a táborban. Iliának valami mást kell majd kimódolni. Mogunak sem tudok üzenni, összes embereim felügyelet alatt állnak. Be vagyunk kerítve valamennyien. Ha valami csoda nem történik, torkon ragadnak

— Ünneplés keretében zajlanak le az EMGE tanfolyami vizsgák. Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet az 1939—1940 telén Erdély számos községében rendez kéthetes gazdasági tanfolyamokat. A haladni és tanulni vágyó magyar kiscsapatok nagy tömege jelentkezik, hogy elsajátítsák a célirányos gazdálkodási rendszer ismereteit. Az utóbbi években megtartott tanfolyamok ugyanis azt bizonyítják, hogy a tanultak jobbat és többet termel, szervesebben kapcsolódik a közösségi életbe és öntudatosabban teljesíti népe iránti kötelességeit. A napokban már lezárult a tanfolyamok egy része, a többiek folyamatban vannak és február, továbbá március folyamán újak veszik kezdetüket. Az aranyosszentmihályi tanfolyam január 27-én fejeződött be. Aranyosszék legnépesebb községének 28 gazdája állott a vizsgáztató bizottság elé, hogy bizonyítsák tevékenységéről a tudásról, amit a tanfolyami előadók odaadó és szeretetteljes munkával tulajdonukká tettek. A szentmihályi vizsga, mint minden gazdatanfolyami vizsga, tempomozással kezdődött. Gálffy Domokos unitárius lelkész imája és a nagyszámú ünneplő közönség által énekelt zsoltár után Telegdy László központi kiküldött, az EMGE ügyvezető alelnöke nyitotta meg a vizsgát, tolmácsolva az országos elnök, dr. Szász Pál üdvözlését, aki legnagyobb sajnálatára nem jelenhetett meg. Nagy Miklós tanfolyamvezető, gazdamester, Kellner György nyug. állategészségügyi főfelügyelő és Koppány Rezső EMGE-felügyelő, előadók kérdéseire a hallgatók az egész közönséget bámulatba ejtő feleleteket adták. A vizsga után Telegdy László, az EMGE ügyvezető alelnöke mondott nagyhatású beszédet.

— Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Holland forint 75.49—76.59, belgas 23.87—24.22, angol font 567.87—576.15, dollár 141.10—143.17, francia frank 3.22—3.77, cseh korona 4.68—4.77, francia frank 31.81—32.29, szlovák korona 4.68—4.77. Ezekben az árfolyamokban a harmincnyolc százalékos felár is bennfoglaltatik. A következő árfolyamok felár nélkül értendők: drachma 0.90—1.60 és 1—1.62, dinár 2.89—3.05, márka 40.50—49 és 41.50—50, pengő 26.50—27, olasz lira 7.17—7.17, leva 1.60—1.68, zloty 0—19.

— Kevés a kereslet a bányai gabonapiacra és így az üzleti forgalom csendes. A piaci árak a következők: Búza 470, tengeri 390, korpá 380, újab 500, muharmag 730, napraforgómag 490, tökmag 1.400, tavaszi árpa 500 lei százkilónként. A lóhé. mag 40 és a lucernamag 60 lei kilónként.

ezek a vadállatok — hidegen, szenttelenül beszélt, csak a keze rándult meg hevesebben. — Iliának pedig azt mondd meg, hogy most ne törődjön semmivel, csak magára vigyázzon. Ő még megérheti a szabadságot.

— Nincs szükséged pénzre? Élelmiszerre? Acsevegve intett a kezével. Azután megfordult, körülnézett és kóválygó léptekkel visszabújt a rejtekhelyére.

Iván visszatért az állomásra, de nagy bosszúságára nem kapott vonatot. Így hát éjszaka is ott kellett maradnia. Végigmenve a falun, felidéződött benne egész gyermekkorának szörnyű emléke. Egyszerre megvilágosodott előtte, ami ellen oly szívósan viaskodott a bensője, hogy lerázza magáról. És most, a vak véletlen visszadortá arra a helyre, ahol minden ház, ezek a kemény, szűk arcok az ő népének romlásáról beszélnek.

Kénytelen volt visszafordulni és ismét betérni a korcsmába. A korcsmában azonban nem volt egyetlen vendégszoba sem. Amikor elcsendesedett az élet, az ivószobában vettették magának ágyat. Hajnal felé fölzaklatták a csendőrök. Valaki már besugta, hogy idegen „nadrágos ember” tartózkodik a községben, anélkül, hogy a községhezár bejelentette volna magát.

Igazoló irásait kérték tőle. Iván odaadta. Megkerdezték tőle, hogy mi keresni valója volt a községben és miért nem jelentkezett? Azt válaszolta, hogy itt született és azért jött el, hogy hosszú idő múltán ismét meglátogassa szülőföldjét. Nem volt szándékában itt éjszakázni, de a vonatja elment. — Kikkel találkozott? — faggatták. — Senkivel. Akik valaha hozzám tartoztak, már mind a föld alatt vannak.

A két csendőr a fejét csóválta. Nem igen hittek neki. Gyanus, szerfelett gyanus. Bevitték a községhezárba és ott a bűzös, petróleumlámpa mellett hosszú jegyzőkönyvet vettek fel róla. Megmotozták a zsebeit is, okmánytárcájában kutattak. Telefonértekezést kerestek a nisi titkos-

Az exportőrök új névjegyzéke

A temesvári kamara felhívása

A hivatalos lap január 31-iki száma közli az exportőrök új hiteles névjegyzékét. A temesvári kereskedelmi és iparkamara felhívja az összes exportőrök figyelmét arra, hogy csakis a névjegyzékben szereplő cégek foglalkozhatnak az 1940 évben külföldre irányuló kereskedelemmel. Azok az exportőrök, amelyek 1939-ben szerepeltek ebben a listában, de az idej új névjegyzékben nincsenek felvéve, jogosultak a törvény alapján február hó 15. napjáig a nemzetgazdasági minisztérium exportigazgatóságánál felszólamlással élni. Az erre vonatkozó kérvényeket közvetlenül kell beadni, kellően meg kell indokolni és felbélyegezni. Február 15. napja után a listából kimaradt és felszólamlással nem élő cégeket végleg törölteknek tekintik az exportőrök listájából.

Rádió

KEDD, FEBRUÁR 6.

Bucuresti. Radio România és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: A Botez testvérek zenekara hangversenyez. 13.30: A hanglemezműsor folytatása. 14: Rádió ujság. 14.20: Román dalok. 15: Rádióhírek, különféle közlemények. Radio România. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Orvosi krónika. 19.17: Hanglemezek. 19.50: Magyar nyelvű hírek. Radio România és Radio Bucuresti. 20: Előadás. 20.15: Fanica Luca és zenekara hangversenyez. 20.45: Rádió ujság. 21.15: Hegedű hangverseny. A szünetben 22.05: Rádió ujság, sporthírek. 23: Könnyű zene hanglemezzel. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45 Ébresztő. Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Divattudósítás. 13.10: Hanglemezek. 13.40: Hírek. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Időjelzés, időjárás, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Gyermek farsangja. 18.40: Cigányzene. 19.45: Búcsú a farsangtól. 19.55: Húshagyó kedd. Nagy Kovácsi Ilona énekel. 20.15: Hírek.

20.25: Farsangi emlékek. Utána: Cigányzene. 20.35: „Farsangi leánykérés.” Hangjáték. 21.10: Cigányzene. 21.20: Magyar tánclemezek. 21.30: Cigányzene. 21.40: Rádió-operett bemutató. 22.40: Hírek. 23.10: „Táncoljunk — nevéssünk!” Csárdás-lemezek. 23.20: „Beszéljünk magyarul.” Vidám jelenet. 23.30: Keringők hanglemezzel. 23.40: „Válassz szívet!” Vidám jelenet. 23.50: Magyar tánclemezek. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Jazz-hármas. 24.40: Cigányzene. 25: A farsang befejezésének hivatalos közlése.

Budapest II. 1.15: Cselényi József énekel. 1.45: Mindből egy keveset. 2.30: Magyar tánclemezek. 2.55: Cigányzene. 18.30: Mezőgazdasági félóra. 19: Ruszin hallgatóknak. 19.45: Francia nyelvoktatás. 20.35: Dalár verseny. 21: Hírek. 21.25: Hanglemezek. 22.10: Felolvasás. 22.40: Időjárás-jelentés.

SZERDA, FEBRUÁR 7.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Hanglemezek. 13: A Dumitrescu zenekar román dalokat ad elő. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: A Dumitrescu zenekar folytatja hangversenyét. 14: Rádió ujság. 14.20: A Dumitrescu zenekar folytatja hangversenyét. 15: Rádió hírek, különféle közlemények. Radio Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Művészeti krónika. 19.17: Hangverseny. 19.45: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 19.58: Előadás. 20.10: A rádió szalonzenekara hangversenye. 22.10: Rádió ujság, sporthírek. 22.30: Zongora hangverseny. 23: Könnyű zene hanglemezzel. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45 Ébresztő. Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.15: Gyermekdelélt. 11.45: Felolvasás. 13.10: Hegedű hangverseny. 13.40: Hírek. 13.55: Énekkari műsor. 14.30: Cigányzene. 15.30: Hírek. 17.15: Diákféra. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Zongora hangverseny. 18.45: Előadás. 19.15: A rádió szalonzenekara. 20.15: Hírek. 20.30: „Május királynője.” Fesztorjáték egy felvonásban. 21.20: Külföldi nyelvdóra. 22.30: Hírek. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Cigányzene.

Budapest II. 19.45: Olasz nyelvoktatás. 10.30: Előadás. 21: Hírek. 21.25: Tánclemezek. 22: Előadás. 22.25: Cigányzene. 22.35: Időjárásjelentés. 23: Rendszerzene.

rendőrséggel. Ivánnak a másik szobában kellett várnia, amíg a válasz megérkezik. A „gépezet” mindenesetre jól működött. Végre elengedték, de senki le nem vette róla a keresztvizet, hogy gyanus ember.

— Tudhattam volna előre, mormogta Iván magában, mikor ismét elhelyezkedett a vonatban, — hogy zaklatni fognak. De nem volt más kiút, meg kellett tennem — és most ismét csömmel állapította meg, hogy határozatlan természetének megfelelően folytonosan két elhatározás között ingadozik.

Az egész forradalmi mozgalom újra hallatlanul nevésségesnek tűnt fel szemében. Mit akarnak? Vakmerő cselekményekkel sikerül-e ennek a kormánynak egyetlen intézkedését is elhárítani? — hánytorgatta föl magában tehetetlenül. Vajjon javult-e a helyzetük egy szikrányit is? Nem romlott-e még inkább?

A hosszú vasúti kocsiban különböző fajtájú utasok ültek, macedónok, szerbek vegyesen. Békésen megfértek egymással. A változatosság okáért az általános drágaságról panaszkodtak, azzal a családiassággal, amely sorsuk közösségének tudatából fakadt. Két, alapjában rokon nép jámbor gyermekei voltak, egymás között már elintézték az összes konfliktusokat. Sohasem a népek hibásak és a haragtartók, hanem a vezetőik. De nem volt kedve tovább rágódní rajta. Megviselte nagyon a kétnapos izgalom. Milyen megalázó érzés is az, ha valaki csendőrkézzre kerül és ki van szolgáltatva az erőszaknak!

Most az egyszer kimászott a bajból! Történhetett volna rosszabbul is. Jusson csak haza egyszer, esküszik, sohasem mártja bele magát az ilyen zavaros dolgokba. De meg kellett tenni az Iliá kedvéért.

Bár csak már Nisben volna! Most, hogy a külső élet jelenségei elcsendesedtek és ő elmerülhetett a saját világában, első gondolata ismét Isabel volt. — Nem honfitársaimnak vagyok a foglya; nem az ügy ejtett rabul; nem Iliának

akartam szívességet tenni. Neki? Mivel? Hogy tovább bonyolítsam ennek az esztelenségnek a szálat? Isabel szeszélyén múltott, hogy majdnem ráfizettem. Végigcsináltam, hogy lássa, nem vagyok gyáva. — De miközben berzenkedett, szíve megtelt forrósággal és gyöngédséggel. Csörömpölhetett a vasút és lármázhattak körülötte az idegen hangok, — lelkébe minden oldalról azok az emlékek vonultak be, amelyek Isabellel voltak összefüggésben. Egyszerre mohó vágyat érzett, hogy magához ölelhesse. Te, gyönyörű! Ott volt előtte, majdnem megfoghatóan. Láttá maga előtt odahaza, — mialatt ő íróasztalánál dolgozott — ülni, a tűz felé nyújtott lábbal, vagy követve karjának minden önkéntelen mozdulatát, amint meggyújtott egy gyufát; megérintett egy evőeszközt; felemelte a kezét, hogy visszaszímtson egy hajszálat a homlokáról; vagy az ujjait kísérte a tekintetével, amint tapogatóztak a levegőben, mintha egy láthatatlan hangszer húrjait keresnék... A hűsleges eb ösztönös viselkedése ez, az állat, amely értelmet keres olyan mozdulatokban, amelyeknek nincs értelmük, de elfogadja, mert mindez az úrnőjétől jön... — Megszűnik minden akaratom vele szemben. Ha ránézek, elgyöngülök — állapította meg fanyarul. — Ezért hajszolom bele magam, botor hűsiségbe — miatta! — Összébhúzta magát az ülésen és kalapját mélyebben húzta a szemébe.

— Mit csinál most Isabel?

— Nem, én már rég nem vagyok az, aki voltam, — folytatta töprengését és homályos lelkiismereti furdalással küzdött. A rákövetkező pillanatban, amikor a vonat zökkenve megállott egy közbeeső kormos állomáson, fölugrott, hogy leszáll, azonnal felhívja Stojanovicot és Isabelt kéri a telefonhoz. De esztelen kívánságában túrtörtette magát. Egy félóra múlva úgyszólam megérkezik... És még aznap haza is utaznak. Együtt.

(Folytatjuk)

Az orosz haderő február 23-ra, a Szovjet nagy ünnepére át akarja törni a Mannerheim-vonalat

Helsinkiből jelentik: (Radiopress.) A Havas hírszolgálati iroda jelentése szerint vasárnap a finn városok és községek ellen intézett szovjet légitámadásnak 17 halálos áldozata van. A Ladoga tótól északkeletre fekvő várost a szovjet légitámadás teljesen tönkrebombázták. Helsinki ellen is légitámadást intéztek a szovjet légitámadás. Ez volt a 37-ik légitámadás a háború megkezdése óta a finn főváros ellen. Hat ejtőernyős szovjet katona megkísérelte, hogy Viipuri közelében érjen földet, de a finnek valamennyit agyonlőttek. Ekenez és Turcu ellen is légitámadást intéztek a szovjet repülőgépek. Különösen Turcu szenvedett sokat a légitámadástól.

A szovjet csapatok erélyes támadást indítottak a Mannerheim-vonal ellen. A szovjet csapatok nagy tankok védelme alatt kísérik meg a Mannerheim-vonal áttörését. A finnek minden támadást visszavertek.

A szovjet csapatok 1000 halottat vesztek.

Jelenleg az északi határon ez a helyzet: A szovjet csapatok kiszélesítik az arcvonalat a Mannerheim-vonal elleni támadásaik során. A szovjet nagy ünnepének napjára, február 23-ra át akarják törni a Mannerheim-vonalat. Az orosz csapatok támadásait nagy tankok védelme alatt végzik, a finn védelem azonban eddig minden áttörési kísérletet visszautasított.

Legújabb sport

A Rapid nyerte Románia 1940-ik évi jégkorongbajnokságát

Románia ezévi jégkorongbajnokságai befejeződtek. A vasutascsapat aránylag könnyen győzött a Venus együttesével szemben és így Románia ezévi bajnoka lett. A mérkőzés eredménye 5:2 volt. — A Maros együttese viszont a Dragos Voda felett aratott 3:2 arányú értékes győzelmet, úgyhogy a bajnoki táblázat a következőképpen alakult:

1. Rapid, 2. Venus, 3. Maros, 4. Dragos Voda.

Az arcvonal mögötti területet 500 szovjet repülőgép bombázta,

ezek a repülőgépek bombázóport zúdítottak Viipuri városára. A finn csapatok teljesen fel vannak készülve a szovjet haderő általános támadására a Mannerheim-vonal ellen. Katonai szakértők véleménye szerint az általános támadás a kiszélesített arcvonalon most már rövidesen bekövetkezik. A Mannerheim-vonal mögött húzódik a finn haderő második védelmi vonala, amelynek természetes akadályai a tavak és a mocsaras vidék. A hideg következtében azonban a mocsarak és a tavak befagytak, úgy, hogy a szovjet haderő a legnagyobb tankokat is használhatja ezeken a területeken. A Ladoga tótól

északkeletre két héttel ezelőtt körülzárt szovjet csapatok elszánt ellenállást fejtenek ki, de élelmiszerük és hadianyaguk már teljesen fogytán van. Ezen a frontszakaszon a finnek elfoglaltak több fontos orosz állást.

A dán fővárosban értekezletre ültek össze a dán, norvég, svéd és a Koppenhágában tartózkodó angol munkásszervezetek kiküldöttei. Az értekezleten a Finnországnak

nyújtandó segílyt vitatták meg.

Jól értesült körök úgy tudják, hogy dán munkanélküliek egy nagyobb csoportja utazik Finnországba, ahol a front mögötti munkálatoknál használják fel.

Moszkvából jelentik: A leningrádi katonai körzet az alanti hadijelentést adta ki: Tegnap főleg felderítő tevékenység folyt. Az orosz repülőgépek felderítő és bombázó tevékenységet hajtottak végre. (Radiopress.)

Illetékes finn körökben hangoztatják, hogy a finn hadsereg, annak ellenére, hogy aránytalanul kisebb a támadó orosz hadseregnél,

tavasszal és nyáron is sikeresen ellentállhat majd az ellenségnek,

mert a holland védekezési rendszerhez hasonló terveket készítettek, amelyek szerint a határ mentét mesterséges árvízzel zárhatják el az orosz hadsereg elől. (Rador.)

Jelszó: Machin,
az UFA egyik legújabb és legsikerültebb filmje. Ennek a darabnak egyik jelenetét mutatjuk be

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő s gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés és Házasság nem közölhető, minden más rovatban szavankint kettő lei. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Brătianu 8. II. kerület: Popovici trafik, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobanților 2. III. kerület: Flauder-trafik, Piata La novari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nógrády-trafik, (Corso mellett). — Schmidt-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Brătianu 15/a. Telefon: 45—13.

Allást keres

Urasági szobainas éves bizonyítványokkal azonnalra, vagy február 1-re állást keres. Csorba I., Str. Stoicescu No. 4. 602

Fehérnemű javítást és stoppolást olcsón és pontosan vállalom. Özv. Aschenbrennérné I., Eugen de Savoya 24. I. emelet, ajtó 6. 651

Ruha varrást, alakítást úgyszintén estélyi ruhák készítését házban és házon kívül vállalom. I., Str. Mercy 3. I. emelet udvari lépcső Skabla Erzs. 650

Garanciával ajánlkozok középkorú állami nyugdíjas, raktárnoknak, irodai munkára, pénztárnoknak esetleg pénzbeszedőnek. Cím a kiadóban. 613

Gépész, aki a Diesel-motorok kezelésében perferkt, állást keres. II., Str. Inocentiu Klein 16. 856

Lakás

Belvárosban összkomfortos, négyszobás modern villalaks május 1-re kiadó. Bővebbet I., Boulevardul Carmen Sylva 36. A házfelügyelőnél. 604

Öt szobás lakás I. emeleti, 5 szobás lakás II. emeleti orvosi rendelő, vagy irodai célokra alkalmas, 3 szobás lakás II. emelet, modern, déli fekvésű május 1-re kiadó. I., Str. I. G. Duca 8. E. K. Thomas. 608

Egy hallos modern és 2 uccai szobás központi fűtéses lakás mellékhelyiségekkel és autógarázs kiadó. III., Str. Vilhelm Mühle 8. 615

Egy udvari 2 szobás lakás május 1-re kiadó. III., Str. Vilhelm Mühle 8. 616

Modern 3—4 szobás lakások Österreicher pék házában Bulev. Berthelot 12 szám alatt kiadók. 610

Egyszobás I. emeleti összkomfortos uccai kimondott csinos lakás, lépcsőházi bejárattal májusra kiadó. Uj Friedrich ház IV., Str. Muresianu 10. 619

Háromszobás lakás, Bul. Regele Ferdinand 4. III. emeleten, központi fűtéssel, lifttel, május 1-től kiadó. 19 számú lakosztály. Megtekinthető 12-1 óra között. 622

Autó-vétel

Jutányosan eladó Kardostelepen 120 négyszögletes telekönyvezett telek házzal. Üzletnek igen alkalmas. Közlelőbit a kiadóban. 1864

Különféle

Üzlethelyiség I. kerület központjában kiadó. Érdeklődni I., Str. Alba Iulia 5. Háztulajdonosnál. 621

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle *Miom-tejkrémet*, *lilium-teiszappant* és *lilium-pudert*, *hórom színben*. Kaparató kizárólag a

Városi gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületben I., Piata I. C. Brătianu.